

အမေးခန်းမှတ်စုံမှု

ဟနာရိုးသည်နှင့်

(JF-9-6J)

၈၈

တော်ရှင်မဟာထေရ်အာရုံမဟာပန္တိတဲ့မှုကုတ်ဆရာတော်ဘဏ်၏
ဟောကြားတော်မူသောသွာ(၄)ပါးတရားတော်အမှတ်ဝင်(၁၀)မှ
ထုတ်နှုတ်ပုံနှိပ်ပါသည်။

မိုးကုတ်ဝိပသုနာအဖွဲ့ချုပ်က
ဤစာအုပ်ကို ရိုက်နှုပ်ထုတ်ဝေပါသည်။

အမှတ် ၈၂။ နတ်ယောက်လမ်း၊ ဗဟန်း
ရန်ကုန်မြို့၊ တွင် ရနိုင်ပါသည်။
ဖုန်း - ၅၄၁၈၆၀

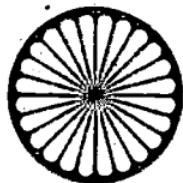
မိုးကုတ်ယောဂါများအတွက် ထုတ်ဝေပါသည်။

ကျေးဇူးတော်ရှင်အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍာတဲ့

မိုးကုတ်ဆရာတော်ဘုရားကြီး

မိုးကုတ်မြို့၌ဟောကြားတော်မူသောတရားတော်

“ကံခြားက်မျိုး”

(၆-၁၂-၅၉)

စာမျခိုင်ပြချက်အမှတ်	- ၁၃၂/၂၀၀၀ (၂)
မျက်နှာဖူးခွင့်ပြချက်အမှတ်	- ၁၅၁/၂၀၀၀ (၃)
အကြိမ်	- ပထမအကြိမ်
အပ်ရေ	- ၃၀၀၀
ခုနှစ်	- ၂၀၀၀ ခု၊ မတ်လ
ကန်ဖိုး	- ( )

ထုတ်ဝေသူ ဦးအောင်ချို (မြ-၁၈၃၁)

မိုးကုတ်ပိပသနာတရားစဉ်နှင့်
လုပ်ငန်းစဉ် ပြန်ပွားရေးအဖွဲ့ချုပ်။
အမှတ် ၈၂။ နှစ်မောက်လဲမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့။
ဖုန်း - ၅၄၁၈၆၀

ပုံနှိပ်သူ	ဦးဝင်းအောင်. (မြ-၁၇၁၃၁) သန်းထိုက်ရတနာပုံနှိပ်တိုက်၊ အမှတ် ၈၄/၈၆၊ လမ်း(၅၀)၊ ပုံဗ္ဗာတောင်မြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။ ဖုန်း - ၂၉၈၆၇၄
------------	---

တော်လူတော်ရှင်အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍာတ
မိုးကုတ်ဆရာတော်ဘုရားကြီး
မိုးကုတ်မြို့၌ ဟောကြားတော်မူသာ တရားတော်
‘ကံခြောက်မျိုး’
(၆-၁၂-၅၆)

ဒကာ၊ ဒကာမတို့ မှတ်ထားကြပါ . . . (မှန်ပါ)။
ဒီနေ့ ဘာဟောမှာတုန်း . . . (ကံခြောက်ချက်
ဟောမှာပါ)။ ကံခြောက်ချက်ကို ဟောလိမ့်မယ်လို့ ဘုန်းကြီး
တို့ ဒကာ-ဒကာမတွေ မှတ်ထားကြစမ်းပါ။

အဲဒီတော့ ဒီကံနဲ့ ပတ်သက်လာတော့ ရွှေ့ပြီးစွာ ဒီပြီး
ကလေးကို ဖြုတ်ပေးပါရစော်းတဲ့ ဒကာ-ဒကာမတွေနော် . . .
(မှန်ပါ)။ ကံနဲ့ပတ်သက်လာတော့၊ ကံမဟောမီ ရွှေ့အဖို့
ကာလျှော်၊ ကမ္မဝါဒီဒီပြုဖြစ်မှာကို ဘုန်းကြီးများကလည်း၊
အင်မတန် စိုးရိမ်တယ် . . . (မှန်ပါ)။

J

ကမ္မပါဒီ၊ ဒီဋ္ဌဖြစ်မှာစိုးရိမ်လို့

ကမ္မပါဒီဒီဋ္ဌဖြစ်မှာကို စိုးရိမ်သည်၊ ကမ္မပါဒီဒီဋ္ဌဖြစ်မှာ
ကို စိုးရိမ်သည်လို့ဆိုတာ ဒကာ-ဒကာမတွေ မှတ်ထားကြပါ
... (မှန်ပါ)။ ဘာစိုးရိမ်ပါလိမ့် (ကမ္မပါဒီဒီဋ္ဌဖြစ်မှာကို စိုးရိမ်
ပါတယ)။ ကမ္မပါဒီဒီဋ္ဌဖြစ်မှာ သိပ်စိုးရိမ်တယ်။

ဂိုင်း၊ နိုးနှီးကြားကြားနဲ့ တကယ်သတိထားပြီးသကာ
လ၊ သျော်ငါတို့လည်း ဆရာဘုန်းကြီးပြင်ပေးပေါ့၊ ဘုရားက
လည်း ပြင်ပေးပေါ့လို့ အောက်မေ့ကြစမ်းပါနော်။ .. (မှန်ပါ)။

ဒကာ-ဒကာမတွေက ဘာများအားကိုးနေကြသတုံး
လို့ မေးလို့ရှိရင်ဖြင့် နိဗ္ဗာန်မရမိစပ်ကြား ဘုရား၊ ကံဘဲအားကိုး
ရတာပေါ့၊ ဒီလို့မယူကြဘူးလား... . (ယူကြပါတယ)။ နိဗ္ဗာန်
မရမိစပ်ကြား... . (ကံဘဲအားကိုးနေရပါတယ)။ ကံဘဲ
အားကိုးရတယ်ဘုရားလို့ဆိုတော့၊ သျော် ဒကာ-ဒကာမတွေ
အားကိုးဘဲ အားကိုးလုံးထားကြတယ်နော်။ .. (မှန်ပါ)။

ကံကိုဘဲ အားကိုးလုံးထားပြီး သကာလ နေကြပါ
တယ်၊ ဘူးကြောင့် ကံကို အားကိုးလုံးထားကြပါလိမ့်မတုံး
လို့ မေးတဲ့အခါကြလို့ရှိရင်ဖြင့် တချို့သော သုတ္တန်ဒေသနာ
တော်မှာ ကမ္မသကော - ကံသာလျှင် မိမိဉာဏ်၊ ဒီလိုဟောထား
တာရှိတယ် .. . (မှန်ပါ)။

ဗုဒ္ဓဘာသာမှန်ရှင် ကံအားကိုးကြေတယ်

ကမ္မဒါယာဒေါ-ကံသာလျှင် အမွှေဆိုင် ကမ္မယောနိ-
ကံသာလျှင်ဖြစ်ကြောင်း၊ ကမ္မဖွံ့ဖြိုးသူရှုဏာ-ကံသာလျှင်
ကိုးကွဲယ်ရာရှိ၏။ ဒါလေးကလည်း ကြားဘူးပြီးသကာလန်
တော့၊ ခြော်ထို့မှာ ကံဘဲအားကိုးရာ ဆည်းကပ်ရာ ရှိတော့
တာဘဲ ကံအားကိုးရာအဖြစ် မယူကြလား။ . . . (ယူကြပါ
တယ်)။

အင်းဒါတော့ဖြင့် လူတိုင်းအယူလိုဘဲ ဗုဒ္ဓဘာသာမှန်
က၊ လူတိုင်း အယူလိုဘဲလို မဆိုထိုက်ဘူးလား . . . (ဆိုထိုက်
ပါတယ်)။ ကိုမြင့်တို့၊ မောင်နိုင်တို့ ဘာများအားကိုးနေကြ
တုံး၊ ကံဘဲပေါ့ဘူးရား၊ တပည့်တော်တို့ မိုးကုတ်မြို့ဆို၊ ကံ
အမိ၊ ကံအဖေါ်၊ ကံပေးရတာဘဲဘူးရား၊ ကံကျွေးလှုတာဘဲဘူးရား၊
ဒါအမြှေတမ်းပြောနေကြတယ် . . . (မှန်ပါ)။

ဘယ့်နှယ် မင်းတို့ကံက ဘယ်ကံတုန်းလို မေးတဲ့
အခါ၊ အိုးဘူးကလည်း ဟောထားသားဘူးရား၊ ဆာယာဝ
အနုပါယိနိ-ကံသည် အရိပ်သဖွယ် နောက်ကလိုက်နောက်၊
မဟောဘူးလား . . . (ဟောပါတယ်)။ ရထ်စက္းဝံ ယာယိတော့
ဆိုတဲ့အတိုင်း တချို့သူတ္ထန်ဒေသနာတွေကျလို့ရှိရင်ဖြင့်
ရထားသွားတဲ့အခါ ရထား၏ ဘေးကဘီးခွဲက်တွေဟာ ခြော်
မော်တော်ကားသွားတဲ့အခါ မော်တော်ကားဘီးခွဲက်တွေ
မော်တော်ကားသွားရာလိုက်တယ် . . . (မှန်ပါ)။

အဲဒီလိုက်က နောက်ကလိုက်ပြီးသကာလ နေတယ်
လို့ ယူပြန်လို့ ရှိပြန်လို့ရှင်လည်း၊ ဒါသူတ္ထန်နည်းလို့ မှတ်လိုက်
စမ်းပါ။ . . . (မှန်ပါ)။ သူတ္ထန်နည်းလို့မှတ်လိုက်စမ်းပါ ဒကာ
ဒကာမတို့။

တက်ယ်လိုက်နေတယ်လို့ ခင်ဗျားတို့ ထင်လို့ရှင်ဖြင့်
ဒီကံဟာ ဘယ်တော့မှ မချုပ်မပျက်တဲ့ သသာတဒီဋ္ဌာက်သွား
မလ်. . . (မှန်ပါ)။ သဘောကျလား. . . (ကျပါတယ်)။
ဒီကံဟာ ဘယ်တော့မှ မဖြစ်မပျက်တဲ့ ဘယ်ဘက်ကို သွား
ပါလိမ့်. . . (သသာတဒီဋ္ဌာက် သွားပါတယ်)။

စွားသွားရာ၊ လျဉ်းသီးလိုက်သလို

ခြော်. ဒါဖြင့် ကံအားကိုတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်၊ ကံကအရိပ်ပမာ
လိုက်ပြီး၊ နောက်ကနေတယ်၊ ကံသည်ကားဆိုရင်၊ ငရှုကန္တား
သွား နောက်က အင်းလျဉ်းသီးလိုက်နေသလို၊ ရထားသွား
နာန်းစွမ်းဆိုတဲ့ မင်းချုပ်ကလေးလိုက်နေသလို၊ ခြော်-တို့
နောက်က သူဘဲစောင့်ရှောက်၊ သူဘဲလိုက်နေတာကိုးလို့၊
ဒီအယူ၊ တရားရည်မဝေတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်များ၊ ဤမျှလောက်ကို တရား
နာထားရတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်များ၊ ကံပေါ်မှာ သသာတဒီဋ္ဌာက်
(မှန်ပါ)။ ဘယ်လိုဆိုကြမလဲ. . . (ကံပေါ်မှာ သသာတဒီဋ္ဌာ
ရှိပါတယ်)။ ကံပေါ်မှာ သသာတဒီဓိရှိတယ်. . . (မှန်ပါ)။

ကံကိုမပျက်တဲ့သဘာယူဓန

ကံ-နောက်က လိုက်နေတယ်ဆိုတော့ မပျက်မစီး
မဖောက်မပြန် ဒီအခို့ပါယ်ရောက်မနေဘူးလား။ . (ရောက်
နေပါတယ်)။ ဒါဒကာ-ဒကာမတွေ အားလုံးဘဲ လေးလေး
နှက်နှက် မှတ်ပါ။ ပြောနေတယ်နော် . . . (မှန်ပါ)။ ဒီအယူ
ရှိ၊ မရှိ အကဲခတ်ကြပါ. . . (ရှိပါတယ်)။ ဦးပါလေး. . .
(ရှိပါတယ်)။ ဒီသာက်က ဒကာတွေ ရှိ-မရှိ. . . (ရှိပါတယ်)။
ရှိ, မရှိဆိုတော့ ကံဟာ မပျက်တဲ့အခို့ပါယ်ကို ယူတဲ့သဘာ
ရောက်, မရောက်. . . (ရောက်ပါတယ်)။

သြော်-ဒါဖြင့် ကံကိုမပျက်တဲ့အခို့ပါယ်ယူနေတော့
အနတ္ထဆိုတဲ့တရားဟာ တစ်ခါတည်း ဒကာ-ဒကာမတွေ
သွောန်မှာ အတ္ထဖြစ်ရတော့မယ်၊ ကံဆိုတာ. . . “စေတနာ
ဟံ၊ ဗိုက္ခဝေ ကမ္မာ ဝဒါမိ” ဘိုက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ အဟံ-ငါ
ဘူးရားသည်။ စေတနာ-မင်းတို့သွောန်၌ဖြစ်တဲ့ စေတနာဆိုတဲ့
သခါရက္ခနာလေးကို။ ကမ္မာ-ကံဟူ၍။ အဟံ-ငါဘူးရားသည်
ဝဒါမိ-ဟော၏။ စေတနာဆိုတဲ့ နာမ်မမ္မာလေးကို ကံဟော
တာ. . . (မှန်ပါ)။ သူဘောကျလား. . . (ကျပါတယ်)။

ကံဆိုတာ ဓမ္မတနာ နာမ်မမ္မာ

ကံဆိုတာ ဘယ်သူ့ဟောတာပါတုန်း. . . (စေတနာ

နာမ်ဓမ္မကို ဟောတာပါ)။ စေတနာနာမ်ဓမ္မကို ဟောတယ်,
နာမ်ဓမ္မဖြင့် ဒကာ-ဒကာမတွေက အကဲခတ်ကြ, အကဲခတ်
ဒီစေတနာလေး ခန္ဓာဖွဲ့လိုရှိရင် ခန္ဓာထဲမှာ ဘယ်ခန္ဓာ
အကျမ်းဝင်သတုံးဆို သံရှိရက္ခန္ဓာထဲမှာ အကျမ်းဝင်တယ်
(မှန်ပါ)။ ဘယ်ထဲ အကျမ်းဝင်ပါလိမ့်... (သံရှိရက္ခန္ဓာထဲ
အကျမ်းဝင်ပါတယ်)။

ဒါဖြင့် - သံရှိရာ အနတ္တာ သံရှိရာ စ ဟိုဒ္ဓဝ
အတ္တာ အဘဝိသုသု၊ န ထိုင် သံရှိရာ အားလာယ သံဝလ္လာ
ယျူ။ လပ္ပာထ စ သံရှိရေသူ စံ မေ သံရှိရာ ဟော၍။ စံ
မေ သံရှိရာ မှ အဟေသူနှို ယသွာ စ စောဘိက္ခဝေ သံရှိရာ
အနတ္တာ၊ စေတနာလေးပါသွားပြီ... (မှန်ပါ)။ တသွား
သံရှိရာ အားလာယ သံဝတ္ထာနှို နစ လ္လာတိ သံရှိရေသူနဲ့
အနတ္တလက္ခဏသုတ်မှာ သံရှိရာအနတ္တလိုဟောတယ်...
(မှန်ပါ)။ မဟောဘူးလား... (ဟောပါတယ်)။

စေတနာကို ဘာဟောလိုက်တုံး... (အနတ္တလို
ဟောပါတယ်) အနတ္တလို ဟောထားတာကို ဒကာ-ဒကာမတို့
ဖြစ်ပြီးပျက်တဲ့ သဘောပဲရတယ်... (မှန်ပါ)။ အဲဒါတွေ
လူသွားရာ အရိပ်ပါသကဲ့သို့, လိုက်ပြီးသကာလု နေတယ်လို့
ယူလိုက်လိုရှိရင်လည်း, အနတ္တ-အတ္တဖြစ်ပါပေါ့လို့
ဗုဒ္ဓဘာသာမှာ ဆုံးဖြတ်ချက်ချလိုက်ပါ... (မှန်ပါ)။ အနတ္တ

ဘာဖြစ်သွားတုံး... (အတ္ထဖြစ်သွားပါတယ)

မောင်နိုင် ဒါမပြင်ရင် မဖြစ်သွား... (မဖြစ်ပါဘူး)
အားလုံး ဒကာဒကာမတွေ ဒါ-မပြင်ရင်... (မဖြစ်ပါဘူး)
ဗုဒ္ဓဘာသာမှာရှိတဲ့ အတ္ထဝါဒဒီဒီ၊ (မှန်ပါ)။ စာလိုသုံးတော့
ကမွပါဒီဒီ... (မှန်ပါ)။ ဒီမရောက်ဘူးလား ...
(ရောက်ပါတယ)။

အင်း-အနတ္ထလက္ခဏသုတ္တနဲ့လည်း အသေအခြာ
ဟောလိုက်တော့လည်း၊ သူအနတ္ထထဲ အပါအဝင် ဖြစ်နေ
တယ... (မှန်ပါ)။ မပါဘူးလား... (ပါ,ပါတယ)။
အနတ္ထထဲ အပါအဝင်ဖြစ်ပြီးသကာလ သွားတော့တယ
ဆိုတာ ဒကာ-ဒကာမတွေ ရှင်းရှင်းလင်းလင်းဘဲ မှတ်ထား
လိုက်သေးတာပေါ့... (မှန်ပါ)။

ဆောင်ဟောတာလိုမှတ်ပါ

ဒါဖြင့် လူသွားရာ အရိပ်ပါသလို လိုက်နေတယဆိုတဲ့
ဥစ္စာ, ဒါ-ဒကာဒကာမတို့, တစ်နှစ်က ပြောသလို နေယျတ္ထ
ဆောင်ပြီးသကာလ, သတ္ထဝါတွေမှာ ပြေား, ကံအမိ-ကံအဖ
လိုဆိုတာ သိပါစေတော့ဆိုပြီးသကာလ, ထင်ရှားအောင်ကို
ဆောင်ဟောတာလို့ မှတ်ပါ... (မှန်ပါ)။

နိုတ္ထ ဒေသနာကျတော့ “သခါရာ အနတ္ထ”

လို ဟောလိုက်တယ်... (မှန်ပါ)။ သခ္ပါရာ-စေတနာဆိုတဲ့
သခ္ပါရက္ခန္တလေးဟာ။ အနတ္ထာ-ငါမဟုတ်ဆိုတော့ အနတ္ထာ
ဟုတ်တယ်ပေါ့ပြား။... (မှန်ပါ)။ သဘောကျလား...
(ကျပါတယ်)။

ဒါဖြင့် စေတနာကလေးဟာ နောက်ကလိုက်နေပါ
သလား၊ အနတ္ထာမို့ ပြုတဲ့နေရာမှာဘဲ ချုပ်ပါသလားလို့ မေးရင်
ဘယ့်နှယ်ဖြေကြမလဲ... (ပြုတဲ့နေရာမှာဘဲ ချုပ်ပါတယ်)။
ဒါဖြင့် အဲဒါမှတ်ထားလိုက်... (မှန်ပါ)။ နော်... (မှန်ပါ)။
သတ္တဝါတွေငဲ့ပြီး နေယျတ္ထဆောင်ပြီးသကာလ၊ သိဖို့ရာ
နေရာကျ၊ နေရာကျတဲ့အခါကျတော့ လူသွားရာ အရိပ်ပါ
သလိုပေါ့ကွာ၊ သူက နောက်ကလိုက်နေတာဘဲ၊ ကံအမိ၊
ကံအဖနဲ့ မင်းတို့နေကြရတယ်... (မှန်ပါ)။

ကမ္မသာကော-ကံသာလျှင် မိမိဉာဏ်၊ တစ်ခါတည်း
ဘုရားက၊ ကမ္မယောနဲ့ ကမ္မဒါယာဒေါလို့ အင်းအသိကျသုတ်
များ ဟောလိုက်တဲ့ဖြစ်ခြင်း၊ ဒကာ-ဒကာမတို့ မယူတတ်လို့
ရှုရင် ကံအပေါ်မှာ သသာတဒိဋ္ဌဖြစ်နေတယ်... (မှန်ပါ)။
သဘောကျလား... (ကျပါတယ်)။

မယူတတ်လို့ရှုရင်... (ကံအပေါ်မှာ သသာတဒိဋ္ဌ
ဖြစ်နေပါတယ်)။ အင်း၊ ကံဘဲ တို့နောက်က အမြဲလိုက်ပြီး
သကာလနေတော့ တို့ဘာစိုးရိမ်စရာရှိတဲ့၊ တို့ကံကောင်း တွေ

နောက်ကလိုက်နေတာဘဲ၊ ကံအမိ၊ ကံအဖတွေက အမြဲ
စောင့်ရှောက်ပြီးသကာလ နေတယ်ဆိုတော့၊ သူတို့က
ဘယ်တော့မှ မပျက်မဖိုးတဲ့တရား၊ တနောကပြောသလို ထိုးလဲ
လိုက်ပြန်ရင် ဆွဲထူးတဲ့သဘော... (မှန်ပါ)။

စီးပွားလျှော့သွားတယ်ဆိုရင်၊ သူကထည့်ပေးမယ့်
သဘော... (မှန်ပါ)။ မကျန်းမာဘူးဆို သူကနေ ကျန်းမာ
အောင် လုပ်ပေးမယ့်သဘော၊ ဒီမရောက်ပေါ်ဘူးလား...
(ရောက်ပါတယ်)။

ရောက်တော့ သူက နောက်ကတစ်ခါတ်ည်း ဒတာ
ဒကာဓတွေကို အမော အဖော ကလေးလေးသဲ့နောက်ကို
အမောဖောကနေပြီး သကာလ၊ မလဲ မပြုအောင်၊
လက်မောင်းလေး ဆွဲပြီးသကာလ၊ နောက်ကလိုက်နေသလို၊
လိုက်တဲ့အဓိပ္ပာယ်မျိုး၊ ယူထားလို့ရှိရင် ဘာဒီဇိုင်ဖြစ်ကြမယ်。
(သသာတဒီဇိုင်ပါတယ်)။ ရှင်းကြလား၊ (ရှင်းပါတယ်)။

ဗုဒ္ဓဘာသာမှုရှိတဲ့ဒီဇိုင်

အဲဒါ ဗုဒ္ဓဘာသာမှုရှိတယ်လို့ ဘုန်းကြီးကပဲ ယူ
လိုက်ပါတယ်... (မှန်ပါ)။ ဘယ့်နှယ်ဆိုကြမလဲ...
(ရှိပါတယ်ဘူရား)။ ဗုဒ္ဓဘာသာမှုရှိတဲ့ ဒီဇိုင်ဘဲလို့ ဆိုလိုရှိရင်
ကပေါ်မှာ သသာတဒီဇိုင်ရှိနေတယ်၊ ခိုင်မြှုပါတယ်လို့ယူတဲ့

သသုတဒ္ဓရှိ-မရှိ (ရှိပါတယ်)။

ဒါဖြင့် အနတ္ထလက္ခသုတ်နဲ့ ညီလိုက်တဲ့အခါကျတော့
သူမြတ်တရားလား၊ မမြတ်တရားလား... (မမြတ်တရားပါ)
သခါရာ အနတ္ထ၊ သခါရာ စ ဟိဒ္ဓဝေ အတ္ထာ အဘဝိသံသူ
တကယ်လို့ မင်းတို့နောက်က လိုက်နေတယ်လို့ဆိုပြားအဲ့
ဟုတ်လား... (မှန်ပါ)။ န ယိုဒ် သခါရာ အာာာဓာယ
သံဝတ္ထာယံ။ ဒီသခါရလေးဟာ ပျက်စီးစရာ အကြောင်းကို
မရှိဘူးတဲ့၊ မင်းတို့နောက်က လိုက်နေလို့ရှိရင်... (မှန်ပါ)။
ရှိသေးရဲ့လား... (မရှိပါဘူး)။

နစ လွှာတိ သခါရေသူ, စံ မေ သခါရာ ဟောနှင့်
စံမေ သခါရာ မာ အဟောသူနှင့် ဒီသခါရဖြစ်, ဒီသခါရ-က မဖြစ်
စေသတည်း၊ အကုသိုလ်စေတနာ ဘယ်တော့မှ မလာစေ
သတည်း, ကုသိုလ်စေတနာသာ ငါနေ့က်က လိုက်စေ
သတည်း ရလား... (မရပါဘူး)။ မရတော့ ဉာဏ်ဒါဖြင့်
အနတ္ထဘဲလို့ ဆိုကြပါစို့နော်... (မှန်ပါ)။

နဲ့ ဘယ့်နှယ်ကြောင့် သုတ္ထန်ဒေသနာတော်မှာ
ဆာယာဝ အနုပါယိန့် ရှစ်သာကီဝ ယာယ်တော့, ဟောရ^၁
ပါလိမ့်မလဲလို့မေးတော့ နေယျတ္ထဆောင်ပြီးသကာလ,
သတ္တဝါတွေ သိအောင်လို့ ဟောလိုက်တာပါ... (မှန်ပါ)။
ဆောင်ဟောတဲ့ အဓိပါယ်ဘဲ၊ တိုက်ရှိက်မယူလိုက်ပါနဲ့၊ က

နောက်က တကယ်လိုက်နေတယ်လို့ မယူလိုက်ပါနဲ့ . . .
 (မှန်ပါ)။ သဘောကျလား . . . (ကျပါတယ်)။ ဆောင်ဟော
 တဲ့ အဓိပ္ပာယ်နော် . . . (မှန်ပါ)။ တိုက်ရိုက်ယူလိုက်ရင် . . .
 (မှားပါတယ်)။ မှားသွားမယ်ဆိုတာ သဘောကျလား . . .
 (ကျပါတယ်)။

အင်း-ဒကာ-ဒကာမတွေ နားကြီးကြီးနဲ့ထောင်ပါ၊ ကဲ
ခြောက်ချက်မဟောခင် ကဲကို ရှင်းပေးနေတယ်ဆိုတာ မှတ်
လိုက်စမ်းပါနော်... (မျှန်ပါ)။

ଅପ୍ରିଣ୍ଡ ତାପନ୍ଦିତଙ୍କରେ ତଥିଲ୍ଲବ୍ଦିତୁ କଂଟେଜୁହା ଆହୋବି
କଂଠେ ପ୍ରିଣ୍ଡ ରତୋମଲାଃ ହୃଦ୍ରାଃ ଲ୍ଲୀ ଓକା-ଓକାମତେଜୁଗ ମେଃ ଫ୍ରୀ
ମଲ୍ଲିହୃଦାଃ ଲାଃ . . . (ଲ୍ଲୀପିତାଯ)॥ ଓକା-ଓକାମତ୍ତୀ ଆହୋ
ବିକଳନ୍ଦିଃ ଶ୍ରୀତାପ, ଆହୋବିକ ମହୁତ୍ତରୀତାଲନ୍ଦିଃ
ଶ୍ରୀତାଵେ ଲ୍ଲୀ ହୃଦ୍ରିଃ କ୍ରିଃ କଂଠେ ଆପ୍ରିଣ୍ଡତ୍ତପିତାଯ. . .
(ମୁକ୍ତପି)॥ ଆହୋବିକଳନ୍ଦିଃ ଶ୍ରୀତାପିତା, ଯତୋବାକ୍ଷାଲାଃ
. . . (କ୍ଷାପିତାଯ)॥ ଆହୋବିକ ମହୁତ୍ତରୀତାତେଜୁକୋ
. . . (ଶ୍ରୀପିତାଯ)॥

ခေတာနာ၊ ကံ့ဟာ ဒီဇန်ရာပါ့ဒီဇန်ရာချုပ်
နှင့် အဟောသိကံ မဟုတ်တာ အဟောသိကံတော့
ရှုပါစေတော့ဘူရား၊ အဟောသိကံ မဟုတ်တာတွေကတော့

ဘယ်လိုများပါလိမ့်မလဲလို့မေးတဲ့အခါကျလို့ရှိရင် ဒီကံဟာ
ဒီမှာပဲချုပ်မယ်. . . (မှန်ပါ)။

ဆွမ်းတော်တင်တဲ့နေရာမှာ ဆွမ်းတော်တင်တဲ့
စေတနာကံလေးဟာ, ဆွမ်းတော်တင်တဲ့နေရာမှာ ချုပ်မယ်
(မှန်ပါ)။ မီးထွန်းတဲ့ စေတနာကံလေးဟာ. . . (မီးထွန်းတဲ့
နေရာမှာ ချုပ်ပါမယ်ဘူရား)။ မေတ္တာ ပို့တဲ့စေတနာကံလေး
ဟာ. . . (မေတ္တာပို့တဲ့နေရာချုပ်ပါတယ်)။ ချုပ်တာဘဲ,
သူဘယ်နည်းနဲ့မှ သတ္တဝါနောက်လိုက်နိုင်ရဲ့လား. . .
(မလိုက်နိုင်ပါဘူး)။ ကျေနှပ်ပလား. . . (ကျေနှပ်ပါတယ်)။
မလိုက်ဘူးဆိုတာ သေချာပြီလား. . . : (သေချာပါတယ်)။

တိုက်ရိုက်ယူလိုက်တော့ တိုက်ရိုက်အဘီဓမ္မာ
အသနာတော် ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါမငဲ့ဘဲနဲ့ အမှန်ကိုပြောဟောပြီး
သကာလ ယူလိုက်တော့ မလိုက်ပါဘူး. . . (မှန်ပါ)။ ဒကာ
ဒကာမတို့ ဘယ်လိုဆိုကြမလဲ. . . (မလိုက်ပါဘူး)။ မလိုက်
ပါဘူး တိုက်ရိုက်ဟောတော့ မလိုက်ပါဘူးလို့ ဆိုတာသော
မှတ်လိုက်ပါတော့. . . (မှန်ပါ)။ ရှင်းပြီလား၊ (ရှင်းပါတယ်)။
ဟေး-ဦးသန်းကြီးတို့ ကျေနှပ်ကဲ့လား. . . (ကျေနှပ်ပါတယ်)။

အေး-အနတ္တလက္ခဏသုတ်နဲ့ ညီပြုလိုက်တယ်နော်
. . . (မှန်ပါ)။ မလိုက်တာ သေချာတယ် မဟုတ်လား. . .
(သေချာပါတယ်)။ ဘူးကြောင့် မလိုက်သတ္တုးလို့ မေးတဲ့

အခါကျတော့ အို-နာမ်ဓမ္မလည်းဖြစ်၊ အနတ္ထလည်းဖြစ်နေ
လို ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါနဲ့ သူဘာမှုမဆိုင်ဘူး... (မှန်ပါ)။

သူဟာသူ အကြောင်းတိုက်ဆိုင်ပြီသကာလ စေတနာ
လေးဟာ တုရားနဲ့တွေ့လို ဘုရားလျှောင်တဲ့ စေတနာလေးပေါ့၊
ပေါ်တဲ့နေရာဆုံးပြီ... (မှန်ပါ)။ တရားနဲ့တွေ့တော့ တရားနာ
ချင်တဲ့စေတနာလေးပေါ့၊ ပေါ်တဲ့နေရာမှာ ... (ဆုံးပါ
တယ်)။ သံယာနဲ့တွေ့လို ဦးတိုက်ချင်တယ်၊ ရှိခိုးချင်တယ်,
ရှိခိုးချင်တဲ့နေရာမှာဘဲ... (ဆုံးသွားပါတယ်)။ ဒီစေတနာ
လေးချုပ်ရမယ်... (ချုပ်ပါတယ်)။ သဘောကျလား...
(ကျပါတယ်)။

ဒါဖြင့်ဘုရား တပည့်တော်တို့ပြုတာ အဟောသိက်
ဖြစ်ရတော့မလားလို မေးတော့ အဟောသိက်တော့ဖြင့်
ဒကာ-ဒကာမတို့ နိဗ္ဗာန်မရောက်သေးရင် အဟောသိက်
တော့ မဖြစ်သေးပါဘူး... (မှန်ပါ)။ အပရာပရီယဝဒနီ
ယ ကံတွေကရှိသေးတူကိုး... (မှန်ပါ)။ ဉာပပဇ္ဇဝနီယ
ကံတွေက ရှိသေး၊ အဟောသိက်တော့ မဖြစ်ပါဘူးလို့
ဘုန်းကြီးကလည်း ဖြေပါတယ်း : (မှန်ပါ)။ သဘောကျလား
(ကျပါတယ်)။

သူတော့ မလိုက်တာအမှန်ဘဲ... (မှန်ပါ)။ သူ
တော့ မလိုက်တာ အမှန်ပါဘဲ ဆိုတာကော သဘောကျ

၁၄

လား . . . (ကျပါတယ)။ ကိုင်း-ဒါဖြင့် သူ့မလိုက်ဘဲနဲ့
ဘယ်လိုများ တပည့်တော်များ အကျိုးပေးပါလိမ့်မလဲလို့
မေးဖို့ မလိုဘူးလား (လိုပါတယ)။

ဒို့-ဒီလိုဒီလိုဒကာ-ဒကာမတို့ ဒီမှာ လူနာမ်ရှုပ်နဲ့
လူစေတနာတည်းဟူသော လူသွာန်ပေါ်တဲ့ စေတနာတည်း
ဟူသော နှာမ်စေတနာတည်းဟူသော နာမ်ကနေပြီး ကာယက်
နဲ့ လျှော်လိုက်တန်းလိုက် ပေးလိုက်ကမ်းလိုက်တယ်နော် . . .
(မှန်ပါ)။ အဲဒီတော့ ဒါ ကာယက်ဆိုကတည်းက ကာယက်က
စေတနာ၊ ကာယခွဲရမှာဖြစ်ဖို့ ရှုပ်တရားတွေကော မပါပေဘူး
လား . . . (ပါ,ပါတယ)။

ဝစ်က်ဆိုတာ စေတနာ မဟုတ်လား . . . (ဟုတ်ပါ
တယ)။

အသံတွေက ရှုပ်မနေဘူးလား . . . (မှန်ပါ)။ ဝစ်က်၊
သဘောကျလား (ကျပါတယ)။ မနောက်ဆိုတာ မနောက
က်ဘဲမဟုတ်လား . . . (ဟုတ်ပါတယ)။ အင်း-သူနဲ့
သဟဇာတဖြစ်တဲ့ မနောရှုပ်ဆိုတာကော မရှိဘူးလား . . .
(ရှိပါတယ)။ အင်း-စိတ်ထဲပြီးခွင်ပြီးသကာလ လာတဲ့
မနောရှုပ်တွေလည်းရှိရက် [လျှက်] ပါဘာ။ (မှန်ပါ)

အဲဒီတော့ ဒီနာမ်ရှုပ်ဟာ ဒီနောရာမှာဘဲ ချုပ်တယ်လို့
ဒကာ-ဒကာမတွေက ဆုံးဖြတ်ချက် ချပါ . . . (မှန်ပါ)။ ဘုရား

ရှိခိုးတယ်, စေတနာရော ရုပ်ရော ဘုရားရှိခိုးတဲ့နေရာချုပ်တယ်... (မှန်ပါ)။ တရားနာတဲ့စေတနာနဲ့ တရားနာတဲ့ ရုပ်ဟာ... (ချုပ်သွားပါတယ်)။ တရားနာတဲ့ နေရာမှာဘဲ ချုပ်လိုက်ပါတော့... (မှန်ပါ)။ မနောထဲမှာ ဝမ်းမြောက်ဖြီးသကာလနေတဲ့ ဘုရားလျှိုထားတဲ့ ဝမ်းမြောက်တဲ့ စေတနာကလေးတွေ, သံယာလျှိုထားလို့ ဝမ်းမြောက်တဲ့ စေတနာလေးတွေ, ဝမ်းမြောက်တဲ့စိတ်နဲ့ ဝမ်းမြောက်တဲ့သောမနာသူ ရုပ်တွေဟာလည်း ဒကာ၊ ဒကာမတို့ ဝမ်းမြောက်တဲ့နေရာ ချုပ်တာပါဘဲ... (မှန်ပါ)။ မလိုက်ဘူးနော်... (မှန်ပါ)။

အလားတူပေါ်တာ မလိုက်ဘူး

မလိုက်လို့ရှိရင်ဖြင့် ဘယ်လိုဖြစ်ရမှာတုန်းလို့ မေးဖို့ မလိုဘူးလား (လိုပါတယ်)။ တပည့်တော်တို့ အကျိုးပေးတွေကလည်း အထင်အရှားဘုရားဆို, အို-ဒကာဒကာမတို့သူတော့ မလိုက်တာအမှန်ဘဲ, သို့သော် သူနဲ့အလားတူ ပေါ်တယ်လို့သာ မှတ်လိုက်... (မှန်ပါ)။ လိုက်တာလား, ဟိုမှာ အလားတူ ပေါ်တာလား (အလားတူ ပေါ်တာပါ)။ လိုက်တော့မလိုက်ဘူး... (မလိုက်ပါ)။ သဘောကျလား (ကျပါတယ်)။ လိုက်တော့လိုက်ကဲ့လား... (မလိုက်ပါဘူး)။ ဘယ်လိုပေါ်တာပါလိမ့်... (အလားတူပေါ်ပါတယ်)။

ဒီမှာ သန့်သန့်ရှင်းရှင်းနာမ်ရပ်နဲ့ သန့်သန့်ရှင်းရှင်း
စေတနာနဲ့ သန့်သန့်ရှင်းရှင်းရပ်နဲ့ ရွှေတွေဘာတွေချိုး အဝတ်
အစားပါ လဲပြီးမှ, လူ။ဒါန်းပေးကမ်းခဲ့သည်ရှိသော်,
ဟိုမှာ ဒီနာမ်ရပ်ဟာ ဒီမှာချုပ်ပြီး၊ ဟိုမှာနာမ်ရပ်ကလည်း၊ ဟိုမှာ
သန့်သန့်ရှင်းရှင်းစေတနာနဲ့ သန့်သန့်ရှင်းရှင်း နာမ်ရပ်ပဲ ပေါ်
ရတယ်. . . (မှန်ပါ)။ သဘောကျလား. . . (ကျပါတယ်)။

ဒါဖြင့် ဒကာ-ဒကာမထို့ အလားတူပေါ်တာကိုသာ
ဆိုတာပါ, နောက်တလိုက်နေတယ်ဆိုတာ နေယျထွေလို့ မှတ်
လိုက်စမ်းပါ. . . (မှန်ပါ)။ နေယျထွေဆိုတာ ဆောင်ယူတာ
နော်. . . (မှန်ပါ)။ တကယ်တော့ လိုက်ပါရဲ့လား. . .
(မလိုက်ပါဘူး)။ ရှင်းကြလား. . . (ရှင်းပါတယ်)။

ဒေး-ဒုကြောင့် တစ်နေ့ကလည်း ပြောခဲ့ရတယ်
အနှစ်ရနိရဒ္ဓိ စိတ်စေတသိကာ ဓမ္မာ ပဋိပန္တနာနဲ့ စိတ်
စေတသိကာနဲ့ ဓမ္မာနဲ့ အနှစ်ရပစ္စယေန ပစ္စယောဆိုတော့
အုရင်နာမ် အုရင်စိတ်စေတသိက် ချုပ်ပြီးသကာလတဲ့
နောက်စေတာသိက် နောက်စိတ်စေတသိက်ပေါ်တာပါဘဲ
. . . (မှန်ပါ)။ သဘောကျလား. . . (ကျပါတယ်)။ အုရင်
စိတ် စေတသိက်. . . (ချုပ်သွားပါတယ်)။ သူနဲ့အလားတူ
ဘာပေါ်ပါလိမ့်. . . (စိတ်စေတသိက်ပေါ်ပါတယ်)။ နောက်
စိတ်စေတသိက်ပေါ်ပေါ့. . . (မှန်ပါ)။ ဒီမှာဒီနေရာ ဒီနာမ်

ရှပိချုပ်ပြီးသကာလ နောက်ဘဝကျတော့ ဘာတွေများ ဖြစ်ပါ
လိမ့်... (နောက်နာမ်ရှပ်ပေါ်ပါတယ်)။ နောက်နာမ်ရှပ်
ပေါ်တာဘဲရှိတယ်၊ အလားတူပေါ်တယ်... (မှန်ပါ)။
သဘောကျလား... (ကျပါတယ်)။

အင်း ဒီကနာမ်ရှပ်ကတော့ ဒီတင်ပြတ်တယ်နော်..
(မှန်ပါ)။ ကောင်းပြီ ဒါဖြင့် ဒကာ-ဒကာမတိ သသုတရှင်း
ပါသလား... (ရှင်းပါတယ်)။ ခိုင်တယ်မြိုတယ်လို ယူသေး
ရဲလား... (မယူတော့ပါဘူး)။ မယူတော့ဘူး ဒါဖြင့် ခြော်
အလားတူပေါ်မှုကိုလိုက်တယ်လို ဆိုတာကိုးလို ပြင်ပြီးမှတ်
လိုက်စမ်းပါ... (မှန်ပါ)။

အလားတူပေါ်မှုကိုလိုက်တယ်လို ဘုရားက သိလွှယ်
အောင်လို ဆောင်ပြီးသကာလ ဟောလိုက်ခြင်းဖြစ်ပါတယ်,
စင်စစ်တော့ဖြင့် မလိုက်ပါဘူး၊ အလားတူပေါ်တာနဲ့ ဒကာ
ဒကာမတို့လိုက်တယ်လိုထင်ရအောင် ညာက်ထဲမှာ အင်း
ညာက်နှစ်ပဲ့ပါရိုလ်အတွက်မှာဖြင့် ဆောင်ဟောလိုက်ခြင်း
ဖြစ်ပါတယ်၊ စင်စစ်သဖြင့် ဒီမှာလုပ်တဲ့ နာမ်ရှပ်သည် ဟိုဘဝ
ဟိုခက် ဒီခက္ကတောင် မလိုက်ပါဘူးလို မှတ်လိုက်စမ်းပါ...
(မှန်ပါ)။ ကျေနှစ်ပြီလား... (ကျေနှစ်ပါတယ်)။ လိုက်ကဲ
လား... (မလိုက်ပါဘူး)။ မလိုက်လိုကောတဲ့ သူသုတ္တိတော့
ကင်းပါရဲ့လားဆိုတော့ အလားတူပေါ်တာကြည့်လိုက်တော့,

ဉာဏ်ဒါဖြင့် အလားတူပေါ်တာ ကြည့်လိုက်တော့ ဒကာ
ဉာဏ်ဒါဖြင့် အလားတူပေါ်တာလည်း အမှန်ဘဲ၊ အလားတူဖြစ်တာလည်း
အမှန်ဘဲဆိုတော့ ဥစ္စဒီပို့ကော့ ရှိသေးရဲ့လား...
(မရှိပါဘူး)။

ဒါဖြင့် မလိုက်တာသိလို သသာစင်ပါတယ်...
(မှန်ပါ)။ သဘောကျလား... (ကျပါတယ်)။ အလားတူ
ပေါ်တာသိရသဖြင့် ဉာဏ်သတ္တိ အကြောင်းအကျိုးလေး
တော့လည်း ဆက်နေသေးတယ်ကိုး ဆိုတာလေးကတော့
လည်း ရှိနေသောကြောင့် ဥစ္စဒီပို့လည်း စင်ပါတယ်...
(မှန်ပါ)။ သဘောကျလား... (ကျပါတယ်)။ သသာ
ဒီပို့ကော့... (စင်ပါတယ်)။

မလိုက်မှန်းသိတဲ့အတွက်... (ဥစ္စဒီပို့စင်ပါ
တယ်)။ မလိုက်မှန်းသိထဲ့အတွက်... (သသာဒီပို့စင်
ပါတယ်)။ မှုံးဖြေလို့ မရဘူး၊ ဒီဥစ္စာ အင်မတန် နဲ့ညံတဲ့
တရား... (မှန်ပါ)။ မလိုက်မှန်းသိတဲ့အတွက်...
(သသာဒီပို့-စင်ပါတယ်)။ အလားတူ ပေါ်တာသိရတဲ့
အတွက်... (ဥစ္စဒီပို့စင်ပါတယ်)။

အဲဒီလိုမြင်မှုသာလျှင် ဒကာ-ဒကာမဲတို့ အတည့်ကြီး
တည့်တော့တယ်ဆိုတာ၊ သေသချာချာမှတ်ပါ... (မှန်ပါ)

တည်ပြုလား... (ရ.ည်ပါပြီ)။ ကောင်းပြီ ဒါက ပြောန်းနဲ့
ညီလိုက်တော့မှ ပိုပြီးရှင်းတယ်... (မှန်ပါ)။

အခေါ်ကဗုွှုံးဘာသာ အယူက သသာတော်
သုတေသနည်းနဲ့ နေယျတ္ထဆောင်ဟောထားတာ၊
ခင်ဗျားတိုက, ယူလိုက်လို့ရှိရင် သသာတော်၊ ဗုဒ္ဓဘာသာ၊
အခေါ်ဗုဒ္ဓဘာသာ၊ အယူမှာ သသာတော် ဖြစ်နေတယ်...
(မှန်ပါ)။ အခေါ်မှာ... (ဗုဒ္ဓဘာသာပါ)။ အယူမှာ (သသာ
တော် ဖြစ်နေပါတယ်)။

ဒကာ-ဒကာမတို့ ထူးထူးခြားခြား သိရပြီ...
(သိရပါဘူရား)။ ဘူးထူးခြားခြား သိရပြီနော်... (မှန်ပါ)။

အဲဒါ ဘယ်ပါ၌တော်မှာ လာသတုန်း မေးဖို့လိုလာ
တယ်နော်။ (မှန်ပါ)။ ဒီလိုယူတတ်တယ်ကွဲခိုတာ ဘူရားက၊
ဘူရားသခင်ကိုယ်တော်မြေက်ကြီး၊ သာဝတ္ထိပြည်၊ ဇေတ်၊
ကျောင်း သိတင်းသုံးပြီးသကာလ နေတဲ့အခါကျလို့ရှိရင်...
။

အားလုံး အနတ္ထတွေကို သူဟောနေတယ်၊ ရှုပံ့
အနတ္ထာ၊ ဝေဒနာ ဂာနတ္ထာ၊ သညာ အနတ္ထာ၊ သံရီရာ
အနတ္ထာ၊ ဝိညာဏ် အနတ္ထာ ဟောတော့-

ရဟန်းတစ်ပါးက ဒီထဲမှာ သူက ဘဝတ္ထာကရှိတဲ့
ရဟန်း၊ ပညာကလည်း မရှိ၊ နောက်ဘဝကိုလည်း သူက

ခင်တွယ်တဲ့ ဘဝတဏ္ဍာကလည်း ရှိပြီးသကာလနေတော့၊ ဒီ
ရဟန်းက စိတ်ကူးပေါ်လာတယ်၊ ဒီရဟန်းက ဘယ်အချိန်
ဘယ်လိုပေါ်လာတူန်းဆိုလိုရှင်ဖြင့်တဲ့-

တေနဲ့ခေါ်ပန် သမယေန အညာတရော ဘိက္ခာ စေတ
သော ပရိဝိတကြော ဉာပါဒီ၊ ရွှေပံ့အနတ္ထာ၊ ဝေဒနာအနတ္ထာ၊
ဝိညာကဲ့ အနတ္ထာ၊ အနတ္ထကတာနို့ ကမ္မာနို့။

အနတ္ထကတာနို့=ဝါမဟုတ်သည်ပြုအပ်ကုန်သော။
ကမ္မာနို့=ကံတို့သည်။ ကမ္မာတ္ထာနို့=ကံသာလျှင် မိမိဉာစာ
အဖြစ်သို့။ ဖုသံနှိုးယူကုန်၏။

ဉာဏ် - ဘုရားက အကုန်အနတ္ထတဲ့၊ ခန္ဓာဝါးပါး
အကုန်အနတ္ထတရားဟောလိုက်တော့ဖြင့် ဘာမှာအားကိုးရဲ့
မရှိတော့ပါလား၊ သံသရာသွားဖို့ရာ ဘာမှာအားကိုးရဲ့ မရှိ
တော့ပါလား၊ သူ့စိတ်ထဲ ဒီလိုဖောက်လာတယ်. . . (မှန်ပါ)။
သူတော့ကျလား. . . (ကျပါတယ်)။

အကုန်အနတ္ထ ဟောလိုက်တော့ သူဘာမှာ အားကိုး
ရာမရှိတော့ဘူးလို့ သူမယူပေဘူးလား. . . (ယူပါတယ်)။
အဲဒီလို သူကဖောက်ပြန်ပြီးသကာလ မောင်နိုင်တို့ ကိုမြင့်တို့
ယူလိုက်တယ်. . . (မှန်ပါ)။ **ဉာဏ်** - ကံဘဲ ငါဟာရှိတော့မှာ
ဘဲ. . . (မှန်ပါ)။ ဆိုပြီး ယူလိုက်တယ်. . . (မှန်ပါ)။ ကံ
ကမ္မာတ္ထာနို့=ကံသာလျှင် ငါအရာဝါအဖြစ်သို့။ ဖုသံနှိုးရောက်

ကျွန်ုပ်။ ကံ၊ သာ၊ လျှင် ငါ၊ တခါတ ငါ၏ဥစ္စာ၊ ဒါတ်စဲ့ဘဲ ငါ၊
ငါ ဒါဟာကံဘဲ၊ ငါယူလာတာဘဲ၊ ကျွန်ုတာဇ္ဈိုး အကုန်
အနတ္ထဘဲတဲ့ . . . (မှန်ပါ)။ ဆိုတော့ ဘာဒီပြိုဖြစ်သွားလဲ . . .
(သသာတဒီပြိုဖြစ်သွားပါတယ်)။

အဲဒီတင်မှ ဘုရားသခင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးက၊
သြော် ငါတရားပွဲထဲမှာ ဘဝတရှားကြီးစိုးတဲ့ ရဟန်း ပါနေပါ
လား . . . (မှန်ပါ)။ ဘုရားက ရိပ်မိတယ် . . . (မှန်ပါ)။
ဘုရားက အဲဒီတော့မှ ဘုရားသခင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးက-

လူမ ဇကဇ္ဈိုး ဌာန်မေတ် ပိဋ္ဌတိ လူမ ဇကဇ္ဈိုး
အဝိဟာ အဝိဇ္ဈာဂတော့ တရှားမိပတေယျာန စေတသာ
ပုံစံသာသန် အကိုဓာဝန်းမ မညေယျာ ဆိုပြီးတော့ ဘုရားက
ပါပြိုင်းတွေ့တိလိုက်တယ်။

သြော် ငါဘုရားတရားဟောနေတဲ့အထဲမှာ ဒီထဲမှာ
ဘဝတရှားမစွန်းနိုင်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်က ကံဘဲ ငါဦးလို့ ငါလူပ်
ရတော့မှာဘဲလို့ သူယူပေါ့ကိုး၊ ပညာကလည်း မူရှိ၊ အဝိဇ္ဈာ
ကလည်းများ၊ ဘဝတရှားကလဲ မစွန်းသေးတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်မြို့၊ ကံကို
ငါဦးလို့ ငါဘုရားဟောတဲ့ အနတ္ထကျော်ပြီးတော့ အတ္ထဘက်
ပြီးသွားပါပေါ့လားလို့ ဘုရားက အသေအချာသိတယ် . . .
(မှန်ပါ)။ သောပါလား . . . (ပါပါတယ်)။

ငါဘုရားဟောတဲ့ အနတ္ထကို, သူအတ္ထလို့ ကံကို အတ္ထ
လို့ ယူလိုက်ပါပေါ့လားလို့ ဘုရားသခင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးက
ဒီအချိန်မှာ ရဟန်းအကြောင်းကို ကိုယ်တော်မြတ်ကြီး၏
သွားသည့်အတွက်ထဲမှာ ပေါ်လာတယ်နော်... (မှန်ပါ)။

ပေါ်တာနဲ့ ငါဘုရား၏ တရားတော်ကို ကျော်လွန်
ပြီးသကာလ, ပြီးလွှားပြီးသကာလ, ပညာကမရှိ, အဝိဇ္ဇာက
များ... .

တက္ကာက ဘုံဘဝတွယ်တာတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်မို့ ဒီကံကို ငါ
အားကိုးရတော့မှာဘဲလို့, ယူတာဟေး... (မှန်ပါ)။

ဒကာ-ဒကာမတို့ ခင်ဗျားတို့ အဲကုန်ထိကုန်တာဘဲ
(မှန်ပါ)။ မထိဘူးလား... (ထိပါတယ်)။ အသေအချာ
စဉ်းစားကြည့်စမ်း... (ထိပါတယ်)။ အသေအချာ ထိတယ်
ဆိုတာ ပေါ်ကြလား... (ပေါ်ပါတယ်)။ ခင်ဗျားတို့ ဘာမှ
အားကိုးစရာ မရှိတော့ဘူး, ကံဘဲဘုရား, ဦးပါလေးတို့ ဖြတ်ငြုံး
မနေဘူးလား... (နေပါတယ်)။

ကံပေါ်မှာအတ္ထဒီဇို့ယူနေကြတယ်

ဒါဖြင့် ခင်ဗျားတို့သည် တခြားဟာ အနတ္ထယူတယ်,
ကံပေါ်မှာ ခင်ဗျားတို့ အတ္ထဒီဇို့မယူဘူးလား... (ယူပါ
တယ်)။ အတ္ထဒီဇို့ဆိုတော့ ကံကတော့ မပျက်တော့ဘူးဆိုပြီး

အတ္ထဒီဋီတမှာ သသာတဒီဋီတကလည်း တွဲလျက်ကြီး ဖြစ်မနေ၊
ဘူးလား . . . (နေပါတယ်)။

အဲဒီလို ဘုရားတရားဟောရင်းကို အနတ္ထဟောရင်း
မတ်တတ်နဲ့ သူက ကံအတ္ထယူပြီး သကာလ သွားလို့ ဘုရားက
ချက်ချင်းဖော်ရတယ်. . . (မှန်ပါ)။ ငါဘုရား၏ ဉာဏ်တော်
ကို သူတွေးရင်း ကျော်လွန်ပြီးသကာလ, အနတ္ထတွေ ဟော
နေပါလျက်သားနဲ့, အားကိုးရာမရှိတော့တဲ့ ဒီဘဝမှာ
အားကိုးရာ မရှိတော့ဘူးဆို, ဘဝတဏ္ဍာက ကြီးစိုးနေတဲ့
ပုဂ္ဂိုလ်မ့်ပညာကလည်းနဲ့, အပိုဇ္ဈကလည်းများ; ဘဝတဏ္ဍာ
ကလည်း ကြီးထွားနေတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်မ့်, ကံကိုအတ္ထလို့ ငါဘုရား
တရားပွဲထဲ ယူနေပါပေါ့လား,

ငါဘုရား၏ တရားတော်တွေကို ပြီးလွှားရတဲ့
အဓိပါယ်၊ အတိဓာဝနိုး မညော်, လွန်ပြီးသကာလ ယူသွားတဲ့
အဓိပါယ်၊ ဒီထဲ ရဟန်းတစ်ပါးပါနေပါပေါ့လား. . . (မှန်ပါ)။
ဘုရားက အသေအချာထုတ်ဖော်ပြောရတယ်. . . (မှန်ပါ)။
သဘောကျလား. . . (ကျပါတယ်)။ ။ ခန္ဓဝိဝသံယုတ်ပါဋီတော်
ခန္ဓဝိဝသံယုတ်ပါဋီတော်-နော်. . . (မှန်ပါ)။

ကိုင်း-ဒါဖြင့် ဒကာ- ဒကာမှတို့ အဲဒီတင်မှ ဘုရား
သခင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးက ဘယ်လို့ဟောရပါတုံးလို့
မေးတဲ့အခါ, မင်း-ကံ-ကံကိုအတ္ထလို့မယူနဲ့ဟေး; ကံကို

အတ္ထလို မယူနဲ့ ကံသည်ကားလိုဆိုလိုရှင်ဖြင့် သခ္ပါရက္ခန္ဓာ
ကျ၊ သခ္ပါရက္ခန္ဓာဖြစ်သောကြောင့် အနတ္ထလိုသာ ယူကွဲ၊ . . .
(မှန်ပါ)။ ဒီမှာပြန်ဟောရတယ်၊ ကံကိုဘာရယ်လို ယူကြ
မလဲ၊ . . . (အနတ္ထလို ယူရပါမယ်)။ အနတ္ထလို ယူကြစမ်း
ပါ ဒကာ-ဒကာမတို့၊ သဘောကျလား၊ . . . (ကျပါတယ်)။

ခုနက အလားတူပေါ်တာတို့ သိသဖြင့်လည်း ဒီကံ
ဟာ မလိုက်ဘူးဆိုတာ မသေချာဘူးလား၊ . . . (သေချာပါ
တယ်)၊ အလားတူပေါ်ပါတယ်၊ ဒီဟာ တစ်ခုမှ မလိုက်ဘူး
ဆိုတာ ဒကာဒကာမတွေ ရိပ်မိပြီလား၊ . . . (ရိပ်မိပါဘူရား)။

ကိုင်း-ဒါဖြင့် ဟောဒီဘက်က ဖယောင်းတိုင်လေး
တစ်တိုင် မီးထွန်းတယ် ဒကာ-ဒကာမတို့၊ မီးကလေးနဲ့နော်
. . . (မှန်ပါ)။ ဒီဖယောင်းတိုင်လေးက မီးမပါတဲ့ ဖယောင်း
တိုင်၊ သို့သော် မီးခြစ်မခြစ်ချင်တာနဲ့ အားလုံးဒကာဒကာမ
တို့ ဒီဖယောင်တိုင်လေး ကိုင်လိုက်လို့ ဒီဖယောင်းတိုင်သွား
ညီ၊ ညီပြီးဒီနေရာမှာဘဲ တည်လိုက်တယ်၊ မီးနှစ်တိုင်
ဖြစ်မသွားဘူးလား၊ . . . (ဖြစ်သွားပါတယ်)။ ဒါက ပထမ
အတိုင်နော်း . . . (မှန်ပါ)။ ဒါက . . . (ဒုတိယအတိုင်ပါ)။

ဒုတိယမီးသည်၊ ဒကာ-ဒကာမတို့ ဒုတိယမီးသည်
ကားလိုဆိုလိုရှင်ဖြင့် ပထမမီးလိုက်လာတာလားလို့ မေးလို့
ရှင်ဘယ့်နှယ်ဖြေကြမလဲ၊ . . . (မဟုတ်ပါဘူး)။ ပထမမီး

လိုက်လာခဲ့သည်
 ရှိသော ပထမမီး ဤမီးပြီးနေရမယ် . . . (မှန်ပါ)။ လိုက်လာ
 ရင် ပထမမီး ဘာဖြစ်ရမယဲ . . . (ဤမီးရပါမယ်)။ သဘောကျ
 သား . . . (ကျပါတယ်)။ သူလဲဤမီးရဲ့လား . . . (မှဤမီးပါ
 ဘူး)။ သူလဲတောက်တယ် . . . (မှန်ပါ)။ ဒီမှာလဲ ဖယောင်း
 တိုင်နဲ့ မီးနဲ့ဘဲ . . . (မှန်ပါ)။ ဒီမှာကော . . . (ဖယောင်းတိုင်
 နဲ့ မီးနဲ့ပါ)။

ဖယောင်းတိုင်နဲ့ မီးနဲ့ဘဲတဲ့ ဒကာဒကာမတို့
 ဒီဖယောင်းတိုင်နဲ့ ဒီမီးဟာ လိုက်လာမယ်ဆိုလိုရှိရင်လည်း
 က ဖယောင်းတိုင်တော့ အသာထားပါတော့ ဒီမီးလိုက်လာ
 မယ်ဆိုရင် ပထမမီးဤမီးဖို့သင့်တယ် . . . (မှန်ပါ)။ မသင့်ဘူး
 လား . . . (သင့်ပါတယ်)။ သင့်ပြီးသကာလနေတော့ ဒီလိုဘဲ
 ဤမီးပါလား . . . (မှဤမီးပါဘူး)။

ပြော်-မှဤမီးတဲ့အခါကျလိုရှိရင်၊ ဒကာ-ဒကာမတို့
 ဘယ်လိုမှတ်ကြရမတုန်းလို့ မေးတဲ့အခါကျတော့ လုံးဝ
 မလိုက်လာဘူးသာ ယူပစ် . . . (မှန်ပါ)။ ရှင်းကြလား . . .
 (ရှင်းပါတယ်)။ ဘယ်လိုယူကြမယ် . . . (လုံးဝမလိုက်ပါဘူး)
 လုံးဝမလိုက်လာလို့ သူ့သတ္တိကင်းပါရဲ့လား မေးပြန်တော့ . .
 (မကင်းပါဘူး)။ မကင်းလို့ ဒီမီးဟာ ဒုတိယမီးမှာ လာတောက်
 နေတယ် . . . (မှန်ပါ)။ လိုက်လည်း မလိုက်ဘူး . . . (မှန်ပါ)။

၂၆

သတ္တိတော့ . . . (မကင်းပါဘူး) အလားတူလို့ . . . (သီရပါ၊
မယ်)။ အဲအလားတူ ကျေးလွှဲပြုတာလို့သာ မှတ်ရမယ်၊ ဒီ
ပီးလုံးဝမလိုက်ဘူး . . . (မှန်ပါ)။ သဘောပါပြီလား . . .
(ပါပါတယ်)။ လိုက်ပါရဲ့လား . . . (မလိုက်ပါဘူး)။

အဲဒီအတိုင်းဘဲပေါ့၊ မူးလတက္ခာလိုက်ကိုမလိုက်ဘူး
. . . (မှန်ပါ)။ သဘောကျလား . . . (ကျဂါတယ်)။ ဒီလို
အလားတူတော့ဖြင့် . . . (ပေါ်ပါတယ်)။ ပေါ်တယ်ဆိုတဲ့
သဘောတော့ ကျေနပ်ပါပြီလား . . . (ကျေနပ်ပါတယ်)။
ဒါဖြင့် ဒီလိုယူလိုက်တဲ့အခါကျေလိုရှိရင်ဖြင့် ကံလည်းအနတ္ထ
ဘဲ (မှန်ပါ)။

ကမ္မာ ဝိပါကသာ

ဒါကိုဖြင့် လက်လွှတ်မပစ်လိုက်ပါနဲ့ . . . (မှန်ပါ)။
ရှင်းပြီလား . . . (ရှင်းပါတယ်)။ ကံကို ဘယ်လိုယူကြမယ်
(အနတ္ထပါ)။ အနတ္ထလို့သာယူလိုက်တော့ အနတ္ထဖြင့်
အတ္ထသတ္တိ အကုန်ရှုပ်သိမ်းသွားတာဘဲဆိုပြီး သကာလ,
ခုနက သူနဲ့သဘောတူမျိုး ပေါ်ပါလိမ့်မတုန်း၊ နောက်အကျိုး
တရားတွေ ဘယ့်နှုယ်ကြောင့် ပေါ်ပါလိမ့်မလဲ၊ ကမ္မာ ဝိပါ
ကသာဆိုတော့ ဘုရားကလည်း ခွဲထားတာဘဲ၊ ကမ္မာ-က-
ကံဘဲ၊ ဝိပါကသာ-က-အကျိုးကွဲ၊ မတူဘူးကွဲ၊ ကံက

အကြောင်း တရား၊ ဝိပါက က . . . (အကျိုးတရားပါ)။
မတူဘူးလို့ ပြောသားဘဲ . . . (မှန်ပါ)။

ကံလိုက်လာလိုရှိရင် ကံနွဲဝိပါကနဲ့ ရောနေမှာပေါ့ . .
(မှန်ပါ)။ ရောခဲ့လား . . . (မရောပါဘူး)။ ဒါဖြင့် ကံက
ကံနေရာချုပ်ခဲ့ . . . (မှန်ပါ)။ ဝိပါက က ထိုက်သလို
ပေါ့ . . . (မှန်ပါ)။ သဘောကျလား . . . (ကျပါတယ်)။
ကံက ကံနေရာမှာ . . . (ချုပ်ခဲ့ပါတယ်)။ ဝိပါက, က . . .
(ထိုက်သလို ပေါ့ ရပါတယ်)။ ထိုက်သလိုပေါ့ ရတယ် ဆိုတာ
ကော ကောင်းကောင်းကျေနပ်ပလား . . . (ကျေနပ်ပါတယ်)။
ရှင်းပြီနော် . . . (ရှင်းပါတယ်)။ တူရော တူရဲ့လား . . .
(မတူပါဘူး)။ ဒီတော့ ကံဆိုတာ အကြောင်း တရား၊ ဝိပါက
ဆိုတာ . . . (အကျိုးတရားပါ)။

အကြောင်းအကျိုးသာ သတ္တိချင်းဆက်တယ်

ဒါဖြင့် အကြောင်းအကျိုးသာ ဒကာ-ဒကာမတို့
သတ္တိချင်းဆက်တယ်, နည်းနည်းမှ ဒီကံဟာ ဒီအထဲမပါ
ဘူး . . . (မပါပါဘူး)။ ပါသေးခဲ့လား . . . (မပါပါဘူး)။
ဘာဖြစ်လို့တဲ့ အကြောင်းနဲ့ အကျိုးကို . . . (မှန်ပါ)။
အကြောင်းက နာမ်တရား၊ ဟုတ်လား . . . (မှန်ပါ)။
အကြောင်းက စေတနာဆိုတဲ့ နာမ်တရားဟုတ်လား . . .
(မှန်ပါ)။

အဲဒီတော့ အကျိုးတရားဆိုတာ၊ သူ့ကြောင့်ဖြစ်တဲ့
ဂါပါက်တရားတွေ၊ ဂါပါက်နဲ့ပတ်သက်တဲ့ ရုပ်တွေကို မခြားနား
ဘူးလှား . . . (ခြားနားပါတယ)။ ရှင်းပြီလား . . . (ရှင်းပါ
တယ)။

ကောင်းပြီ ဒါဖြင့် ကံဟာအနတ္ထဘဲ၊ သဘောကျလား
(ကျပါတယ)။ ကံအမိ၊ ကံအဖ တို့နောက်လိုက်နေတယ ဆိုတဲ့
အယူဟာဖြင့် ဆောင်ဟောခြင်းကြောင့် ဒကာ-ဒကာမတို့
ဂိပသုနာအားထုတ်တဲ့ အခါမယ ဒီအယူမဖြုတ်လို့ရှိရင်
ခင်ပျားတို့ အတ္ထိဒိဋ္ဌနဲ့ သသတဒိဋ္ဌကခံနေလို့ မဂ်ဖိုလ်ရကြ
မယ မဟုတ်ဘူး . . . (မှန်ပါ)။ ရှင်းပြီလား . . . (ရှင်းပါ
တယ)။ ဂောင်းကောင်းကျေနပ်ပြီလား . . . (ကျေနပ်ပါ
တယ)

အင်း တော်တော်အရေးကြီးလို့ ပြောနေတယလို့၊
နာရီရှုန်ခဲ့ပြီးပြောနေတယ၊ နာရီဝက်ရှိသွားပြီ . . . (မှန်ပါ)။
တော်တော်အရေးကြီးလို့ပြောတယ ဆိုတာကော ကျေနပ်ပ
လား . . . (ကျေနပ်ပါတယ)။

ဗုဒ္ဓဘာသာမှာ ဒီဇ္ဈာ အတော်ကိုဘဲ ဒီလိုဆရာ
ကောင်း သမားကောင်းနဲ့ လယ်လယ်ပယ်ပယ် အကြောင်း
အကျိုးဆက်ပြီး ကျမ်းအမျိုးမျိုးနဲ့ အကိုးအကား . . . ထားပြီး
မပြု၊ မသ ခဲ့သော် ဗုဒ္ဓဘာသာမှာ သသတဒိဋ္ဌရှိတယ။

(မှန်ပါ)။ သဘောကျလား . . . (ကျပါတယ)။ ဘာရှိနေလဲ
 (သသတဒ္ဓရှိပါတယ)။ ကမ္မဝါဒသသတဒ္ဓ . . . (မှန်ပါ)။
 ကျေနပ်ကြပါပြီလား . . . (ကျေနပ်ပါတယ)။

ကျေနပ်ကျလိုရှိရင်ဖြင့် ကံဟာအနတ္ထဘဲနော် . . .
 (မှန်ပါ)။ လုံးဝ ဒါဖြင့် အကျိုးမပေးတော့ဘူးလားဆုံးတော့
 အကျိုးတော့ပေးတယတဲ့ . . . (မှန်ပါ)။ ဟူတ်လား၊ (မှန်ပါ)။
 သူတော့ လိုက်မလာဘူး . . . (မလိုက်ပါဘူး)။ ဒီလိုတော့
 ယူကြဖို့ (မှန်ပါ)။ ရှင်းကြပြီလား . . . (ရှင်းပါတယ)။
 ကောင်းပြီ ဒါဖြင့် ဒီအခန်းကို ဒီတွင်ရှင်ပါတော့နော် . . .
 (မှန်ပါ)။

ကံခြားက်မျိုး

အင်္ဂါရိရှိ ပြပါတော့မယု၊ အားလုံးခြားက်ချက်၊
 ဒကာ-ဒကာမတိနော်၊ အင်္ဂါရိရှိမှာ မနေ့က အာသဝခြားက်
 မျိုးပြခဲ့သလို ဒီမှားလဲခြားက်မျိုးပြရညီးမှာ၊ ကံခြားက်မျိုးကို
 ဖောရညီးမှား . . . (မှန်ပါ)။ သဘောကျလား . . . (ကျပါ
 တယ)။

- I. စေတနာဆုံးတဲ့ ကံကိုသိမှာက တစ်နံပါတ် . . . (မှန်ပါ)။
- II. စေတနာဖြစ်ကြောင်းသိနေတာ . . . (နှစ်ပါ)။
- III. နှစ်နံပါတ်

- ၃။ စေတနာလေးထူးခြားပုံသိမှုက . . . (သုံးနံပါတ်)
 ၄။ စေတနာလေး၏ အကျိုးပေးသိမှုက . . .
     (လေးနံပါတ်)။ လေးနံပါတ် . . . သဘောကျလား . . .
     (ကျပါတယ)
- ၅။ စေတနာလေး၏ ချုပ်ရာကို သိမှုက . . . (ငါးနံပါတ်)
 ၆။ စေတနာလေးချုပ်ရာအကျင့်ကို သိမှုက . . .
     (ခြာက်နံပါတ်)။ မန္ဒေကအတိုင်းလာတာဘဲ . . . (မှုန်ပါ)။ သဘော
     ကျလား (ကျပါတယ)။

ကံကိုသိမှု

ကောင်းပြီ ဒီခြာက်ချက်တော့ ဒကာ၊ ဒကာမတွေ
 ဆုံးအောင်ကို ပြောပါမယ် . . . (မှုန်ပါ)။ ဒါဖြင့် ကံကို သိရ^၁
 မယ်ဆုံးတော့ ကံသည် ဒကာဒကာမတို့ ကာယက်၊ ဝစိက်၊
 မနောက် . . . (မှုန်ပါ)။

ကိုယ်နဲ့ပြုလုပ်တဲ့ ဥပမာမယ် ဘုရားပန်းတွေလဲကြ
 တယ်၊ အင်း-ကာယက် မနေဘူးလား . . . (နေပါတယ)။
 တော်တော်ကြာ ဉ်ကာသ၊ ဉ်ကာသနဲ့ ပန်းကပ်တဲ့အခါကျ
 တော့ ဘယ့်နှယ်ပါလိမ့် . . . (ဝစိက်ပါ)။ အင်း-ပြန်သွားတဲ့
 အခါကျတော့ ကိုယ့်ပန်းလေးတွေကို ဟိုက အာရုံပြုပြီးသကာ

လတွေးလုံးကလေး လာနေတဲ့အခါကျတော့ ဘယ့်နှယ်
ဖြစ်မတူန်း . . . (မနောကံပါ)

ဉာဏ်-ဒါဖြင့် ဒကာ-ဒကာမတို့ ကံသုံးပါးဆိုတာ
သဘောကျလား . . . (ကျပါတယ်)။ ပန်းတွေဘာတွေ ရေလဲ
ဆေးနေတူန်းကတော့ ဘာတဲ့ . . . (ကာယကံပါ)။ အင်း-
တော်ကြာကျတော့ အရှင်ဘုရားအား ပန်းလျှပါ၏ဆိုတော့
ဘာတဲ့ . . . (ဝစီကံပါ)။ ဒီနဲ့ လျှောက်န်းရတာဖြင့် ကျော်ပ်
လိုက်တာ . . . (မနောကံပါ)။ ကံသုံးပါး၊ ကံသုံးပါး၊ အဲဒီ
စေတနာသုံးခဲ့၊ ကာယကံ၊ ဝစီကံ၊ မနောကံ၊ ကံသုံးပါး
သိပြီနော် . . . (မှန်ပါ)။

ကမ္မာ-ကံကို ရွှေးဦးစွာသိရမယ်လို့ တစ်နံပါတ်အဖြေ
ဖြင့် မောင်နိုင်တို့၊ ကိုမြင့်တို့ထွက်သွားပြီး . . . (မှန်ပါ)။ ကံ
ဘယ်နှစ်မျိုးပါလဲ . . . (သုံးမျိုးပါ)။ စေတနာချည်းဘဲနော်
(မှန်ပါ)။ ကာယကံလည်း ကာယခွဲရမှာဖြစ်တဲ့စေတနာဘဲ
(မှန်ပါ)။ ဝစီကံကော် . . . (ဝစီခွဲရမှာဖြစ်တဲ့စေတနာပါ)။
ဝစီခွဲရမှာဖြစ်တဲ့ကံဘဲ (မှန်ပါ)။ မနောကံကော် . . .
(မနောခွဲရမှာ ဖြစ်တဲ့စေတနာပါ)။ မနောခွဲရမှာဖြစ်တဲ့
စေတနာဘဲ . . . (မှန်ပါ)။ သဘောကျလား . . . (ကျပါ
တယ်)။ စေတနာသုံးမျိုးရှိတယ်ပေါ့နော် . . . (မှန်ပါ)။

ကံဖြစ်ကြောင်းကိုသိမှု

ဒီကံ ဘယ်သူ့ကြောင့်များ ဖြစ်ပါလိမ့်မလဲလို့ ဒကာ-
ဒကာမတို့ မေးဖို့မလိုဘူးလား . . . (လိုပါတယ်)။ အဲဒါ
သိရေးမယ်ကွာ၊ ဒီကံဘယ်သူ့ကြောင့်ဖြစ်တယ်ဆိုတာ သိရ
ဦးမယ်ဆိုတော့ ဒကာ-ဒကာမတို့ ဒီကံဘယ့်နှယ်ကြောင့်
ကံဟာအထိလိုပေါ်လာတယ်ဆိုရင် အဟောတုကဖို့ ဖြစ်ဦး
မယ် . . . (မှန်ပါ)။

အင်း-ဒီကံဘယ်သူ့ကြောင့် ဖြစ်ပါလိမ့်မလဲဆိုတဲ့
အကြောင်းကို မင်းတို့သိရမယ် နိဗ္ဗာမြေခိုကသုတ်ကို ထိုးထွင်း
သိရမယ်တဲ့ . . . (မှန်ပါ)။

သဘောကျလား . . . (ကျပါတယ့်)။ ဈေးထဲသွားတဲ့
အခါ ပန်းနဲ့မျှက်လုံးနဲ့တွေ့တဲ့အခါကျတော့ ဝယ်လိုတဲ့စေတနာ၊
ဒါဖြင့် တွေ့တာက ဖသာဝယ်တဲ့စေတနာက ကံ . . .
(မှန်ပါ)။ ဒါဖြင့် ကံဘယ်သူ့ကြောင့်ဖြစ်တဲ့နဲ့ . . .
(ဖသာကြောင့် ဖြစ်ပါတယ်)။ မတွေ့တာ လျှော်ပါတယ်လို့
လာကြရဲ့လား . . . (မလောပါဘူး)။ မကြားဘူးတာ ကြားချင်
တယ်လို့ . . . (မရှိပါဘူး)။

ဒါဖြင့် ဒကာ-ဒကာမတို့ တွေ့တာမှ လျှော်တယ်
. . . (မှန်ပါ)။ သဘောကျလား . . . (ကျပါတယ်)။ မြင်တာ
မှ . . . (လျှော်ပါတယ်)။ ကြားတာမှ . . . (လျှော်ပါတယ်)။

လျှောင်တယ် ဆိုတဲ့စေတနာဟာ ဒက္ခအကာမတိ တွေ့ပြီးမှ
လျှောင်တဲ့သဘော ဆိုတာ သေချာပါသလား . . . (သေချာ
ပါတယ်)။ ကံဘယ်သူ့ ကြောင့်ဖြစ်တုန်း . . . (ဖသေကြောင့်
ဖြစ်ပါတယ်)။

သြောဒါဖြင့် ကံသုံးပါး ဖသေကြောင့်ဖြစ်တယ်လို့
မှတ်လိုက် (မှန်ပါ)။ ရှင်းပြုလား . . . (ရှင်းပါတယ်)။ ကံသုံးပါး
ဘယ်သူ့ကြောင့် ဖြစ်ရလဲ . . . (ဖသေကြောင့် ဖြစ်ပါတယ်)။

အင်း-တစ်ခါတလေများ စဉ်းစားကြည့်စမ်းပါလား၊
ကိုယ် စားနေရင်းမတိတ်တိနဲ့ ဟင်းလေးက ကိုယ့်ပါးစပ်
ထဲမှာ တွေ့ပြီဆိုမှ ဖြင့်လေ ဟာ-ဘုန်းကြီးကပ်ချင်လိုက်တာ
ဟုတ်လား၊ သံယာတွေကပ်ချင် လိုက်တာ၊ ဟောကပ်ချင်တဲ့
စေတနာ ပေါ်လာတယ် . . . (မှန်ပါ)။ လျှောပေါ်မှာတွေ့
ရင် . . . (ပေါ်ပါတယ်)။ မတွေ့ရင် (မပေါ်ပါဘူး)။ တွေ့တာ
က ဘာပါလိမ့် . . . (ဖသေပါ)။ အင်း-လျှောင်တာက ကံ . . .
(ကံ)။ လျှောင်တဲ့စေတနာလေးက . . . (ကံ)။ ကံ။

ကံဘယ်က လာသတ္တုံး

ဒါဖြင့်ဒကာ-ဒကာမတိ ကံ ဘယ်ကလာသတ္တုံး . . .
(ဖသေက လာပါတယ်)။ မှတ်ထား၊ မှတ်ထားနော် . . .
(မှန်ပါ)။ ကံ၏ အကြောင်း ဘယ်သူ့ပါလိမ့် . . . (ဖသေပါ)။

ကျေနပ်ပြီလား . . . (ကျေနပ်ပါတယ်)။

ဒါဖြင့် မျက်လုံးနဲ့တွေ့တဲ့ မျက်လုံးနဲ့တွေ့လို့ အင်း-
လှု၍ချင်တာ ပေးချင်တာ, ကမ်းချင်တာ-ဆဲ ချင်တာ
မောင်နိုင်မရှိဘူးလား . . . (ရှိပါတယ်)။ အဲဒီစေတနာတွေဟာ
တွေ့လိုဖြစ်တား . . . (မှန်ပါ)။ မတွေ့ရင် . . . (မဖြစ်ပါဘူး)။
မနောထဲမှာတွေ့လည်း မနောထဲမှာဖြစ်တဲ့ စေတနာကြောင့်
မနောက်ဖသာကြောင့်ဖြစ်တဲ့ စေတနာဘဲ . . . (မှန်ပါ)။
ဆိုနိုင်ကြပြီလား . . . (ဆိုနိုင်ပါတယ်)။

ကဲ-ဒကာ-ဒကာမတို့ ကံဟူသ၍ ဘယ်သူ့ကြောင့်
ဖြစ် . . . (ဖသာကြောင့် ဖြစ်ပါတယ်)။ မတွေ့တဲ့ပုဂ္ဂလ်ဖြစ်ကို
ဖြစ်ကဲလား . . . (မဖြစ်ပါဘူး)။ ကောင်းပြီ ဒါဖြင့် နှစ်နံပါတ်
နားလည်ပြီ . . . (မှန်ပါ)။

ကံ၏ထူးခြားပုံစံမှု

ကံထူးပုံပြောဦး ပြောပုံးတဲ့ဘူးရားသခင် ကိုယ်တော်
မြတ်ကြီးက၊ ကံဟာတော်တော်ထူးတယ် . . . (မှန်ပါ)။
ကံ၏ထူးခြားပုံ မင်းတို့သိထားရဦးမယ် . . . (မှန်ပါ)။ ကံ၏
ထူးခြားပုံ သိထားတော့ ကံဟာတဲ့ ငရဲရောက်စေတတ်တဲ့
ကံလည်း ရှိတယ်လို့ မှတ်ထားရမယ် . . . (မှန်ပါ)။ တိရဇ္ဇာန်
ရောက်စေတတ်တဲ့က . . . (ရှိပါတယ်)။ ပြီတ္ထာရောက်စေ

တတ်တဲ့က . . . (ရှိပါတယ)။ လူပြည်, နတ်ပြည် ရောက်စေ
တတ်တဲ့က . . . (ရှိပါတယ)။ မြေဟ္မာပြည် ရောက်စေတတ်တဲ့
က . . . (ရှိပါတယ)။

အောင်ကံဟာ ဒီလိုထူးခြားပါလားလို့ မှတ်ထား
ပါ . . . (မှန်ပါ)။ သဘောကျလား . . . (ကျပါတယ)။

ကံဟာ လူပြည်, နတ်ပြည်အပါယ်လေးပါး အလုံးစုံ
ရောက်စေတတ်တဲ့ ကံရယ်လို့ ကံထူးထူးခြားခြား များများ
စားစား မရှိဘူးလား . . . (ရှိပါတယ)။

ကံ၏အကျိုးပေးသိမှု

ကောင်းပြီ ဒါဖြင့်-တစ်, နှစ်, သုံး, နားမလည်သေး
ဘူးလား (နားလည်ပါတယ)။ နားလည်တဲ့အခါ စတုတ္ထ
အချက်က ကံသည် ကံ၏အကျိုးပေးကိုသိရမယ် . . .
(မှန်ပါ)။ သဘောကျလား . . . (ကျပါတယ)။

ကံ၏အကျိုးပေးသိရမယ်ဆိုတော့ ဒကာ-ဒကာမတို့
ဒီကံ၏ အကျိုးပေးက, ခုနစ်ရက်, ခုနစ်လ, ခုနစ်နှစ်အတွင်း
အကျိုးပေးတဲ့ ဒီဇွန်မွေးကံဟာ, ဒီဇွန်မွေးအကျိုးပေးတာဟာ
လည်း ကံကြောင့်ဖြစ်တယ် . . . (မှန်ပါ)။ သဘောကျလား
. . . (ကျပါတယ)။

ဒုတိယဘဝ သေသည်၏အခြားမဲ့များမှ အကျိုးပေး

၃၆

မည့် ကံဟာလည်း မရှိပေဘူးလား . . . (ရှိပါတယ)။ သို့
ဥပပဇ္ဇဝဒနီယကံနော် . . . (မှန်ပါ)။ နိဗ္ဗာန်မရောက်မဲ့
စပ်ကြား အကြောင်းအခွင့် သင့်ခဲ့သော် ဒီကံပင်ချုပ်ပြား
သော်လည်း အလားတဲ့ အကျိုးပေးဖို့ရှိ, မရှိ . . . (ရှိပါ
တယ)။ အဲဒါက အပရာပရီယဝဒနီယကံဆို, အပရာပရီယ
ဝဒနီယ အကျိုးပေး . . . (မှန်ပါ)။ ဆိုတော့ ကံ၏အကျိုး
သည် ခုနစ်ရက်, ခုနစ်လ, ခုနစ်နှစ်အတွင်း အကျိုးပေး,
အကျိုးပေးတစ်မျိုး . . . (မှန်ပါ)။ ကံအကျိုးပေးဟာလေ . . .
(မှန်ပါ)။

ဒုတိယဘဝအကျိုးပေးမှာက . . . (တစ်မျိုးပါ)။
နိဗ္ဗာန်မရဲမဲ စပ်ကြားအကျိုးပေးမှာက . . . (တစ်မျိုးပါ)။
အဲဒီလိုကံမှာ အကျိုးပေးဘယ်နှယ်မျိုးရှိတဲ့၊ (သုံးမျိုးပါ)။
သို့ဒါဖြင့် မောင်နိုင်တို့ ကိမ့်မြင့်တို့ လေးနံပါတ်ကျေခြား
မင်းတို့နားလည်ဖြီ . . . (မှန်ပါ)။ တစ်က ကံသုံးပါး . . .
(မှန်ပါ)။ နှစ်က ဖသာ (မှန်ပါ)။ သဘောကျလား . . . (ကျပါ
တယ)။ သုံးကသူ့အကျိုးပေးတွေ ဒီထူးမြားပဲ သံရမယ်ဆို
သောကြောင့် လူပြည်, နတ်ပြည်, ပြဟ္မာ့ပြည်တွေ အင်း-
ဘုံအကျိုးပေးတွေကို ဒီလူပြည်၊ နတ်ပြည်ပြဟ္မာ့ပြည်တည်း
ဟူသော ကံ၏ထူးမြားပဲကိုကော မသိဘူးလား (သိပါတယ)။
အကျိုးပေးကြည့်လိုက်တော့ ခုနက ဒီပြုဓမ္မအကျိုး

ပေး... (မှန်ပါ)။ ဒုတိယဘဝအကျိုးပေး... (မှန်ပါ)။
 နိဗ္ဗာန်မရမိစပ်ကြားအကျိုးပေး... (မှန်ပါ)။ အကျိုးပေး
 ဘယ်နှစ်မျိုးရှိလဲ... (သုံးမျိုးပါ)။ ကောင်းပြီ-ဒါမှတ်ထား
 လိုက်ပါ။ ကဲ-ဒါဖြင့် လေးနံပါတ်ကျော်အောင် ဒကာ-ဒကာမ
 တွေ နားမလည်သေးဘူးလား... (နားလည်ပါတယ်)။
 နိဗ္ဗာခိုကသုတ်တဲ့ ဒကာ-ဒကာမတွေ ထိုးထွင်းပြီး သိရမယ်
 နော် (မှန်ပါ) ဒါဟာ အဲခုပြာတာတွေက ရွှေပိုင်းကရှင်းတာ
 လို့ မောင်နိုင်တို့မှတ်ရမယ်... (မှန်ပါ)။

ကံချုပ်ရာကိုသိမှု

အင်း-ကိုင်း ငါးခုမြောက်ကျေလာတော့ ဘာသိရမှာ
 တဲ့လို့မေးဖို့မလိုဘူးလား... (လိုပါတယ်)။ ကံချုပ်တာကို
 သိရမယ်... (မှန်ပါ)။ ဉာဏ်-ကံချုပ်ရာကို သိရမယ်
 ဆိုတော့ ကံချုပ်ရာ သိရမယ်ဆိုတော့ ကံဟာ ဒကာ-ဒကာမ
 တို့ နိဗ္ဗာန်ကျေလို့ရှိရင်ဖြင့် ကံဟာ-နိဗ္ဗာန်၊ နိဗ္ဗာန်ဆိုတဲ့
 နေရာဌာနဟာ ကံချုပ်တဲ့နေရာ... (မှန်ပါ)။

နိဗ္ဗာန်ဟာ ဘာပါလိမ့်... (ကံချုပ်တဲ့နေရာပါ)။

မှတ်ထား၊ မှတ်ထား၊ မှတ်ထား၊ ဒါတော်တော်
 အရေးကြီးလာပြီ (မှန်ပါ)။ နိဗ္ဗာန်ဟာ ဘာပါလိမ့်...
 (ကံချုပ်တဲ့နေရာပါ)။ ဉာဏ်-ဒါဖြင့် ကံချုပ်တာကိုလည်း

သိရမယ်ဆိုတော့ ပြောနိဗ္ဗာန်မှ ချုပ်တာကို... . (မှန်ပါ)။

ဒါကြောင့် ဘုရားသခင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးက

“ကုသလာကုသလံ ဟဲ့” ကုသလံ အကုသလံ၊ ကုသိုလ်၊
အကုသိုလ်ကို။ အဟံ-ငါသည်။ ဟဲ့-စွန့်လိုက်ပြီကွဲ ကံချုပ်
ပြီ... . (မှန်ပါ)။ ဘုရားဖြစ်တော့ ဘယ့်နှယ်နေတူန်း... .

(ကံချုပ်ပါတယ်)။ မချုပ်ဘူးလား... . (ချုပ်ပါတယ်)။ စွန့်
လိုက်ပြီကွဲ ဟာ ဘာနဲ့စွန့်လိုက်တူန်း ကိုယ်တော်ကြီးလို့ မေးတဲ့
အခါကျတော့မှ မဂ္ဂိုလ်ပေါ်လို့ စွန့်လိုက်တာ (မှန်ပါ)။ သော့
ကျလား... . (ကျပါတယ်)။ အင်း-ကံဟာ ဘယ်လိုကြောင့်
ချုပ်ပါလိမ့်... . (မဂ္ဂိုလ်လိုချုပ်တာပါ)။

မဂ္ဂိုလ်ပေါ်လိုချုပ်တယ်၊ မဂ်မရသေး ဒီကံဟာ ဒကာ-
ဒကာမတို့ ခုနစ်ရက်၊ ခုနစ်လ၊ ခုနစ်နှစ်အတွင်း အကျိုးပေး
မယ်... . (မှန်ပါ)။ ဒုတိယဘဝကော့ (အကျိုးပေးပါမယ်)။

ကဲ-ဒါဖြင့် ခုနစ်ရက်၊ ခုနစ်လ၊ ခုနစ်နှစ်အတွင်း
အကျိုးပေးခဲ့သော် ကာကဝလို့ယတို့လို ဟုတ်လား... .
(မှန်ပါ)။ ပုံဏှာတို့လို အကျိုးပေးနေမယ်ဆိုလို့ရှိရင်လည်းတဲ့
ရွှေတုံးတွေ အကျိုးပေးလို့ ရွှေတုံးဘာသစ္စာဖွဲ့မလဲ... .
(ဒုက္ခသစ္စာပါ)။ နောက်ဘဝအကျိုးပေးတော့ ရုပ်နာမ်
မလာဘူးလား... . (လာပါတယ်)။ ဘာသစ္စာလာမယ်... .
(ဒုက္ခသစ္စာ လာပါမယ်)။

ကံချုပ်မှ၊ ဒုက္ခချုပ်မယ်

နိဗ္ဗာန်မရမိစပ်ကြား၊ အကျိုးပေးရင်လဲ ရုပ်နာမ်ပေါ်၊
မပေါ်... (ပေါ်ပါတယ်)။ ပေါ်ခဲ့သော် ဘာသစ္ာ ..
(ဒုက္ခသစ္ာပါ)။

သွေ့ ဒါဖြင့် ကံ၏ အကျိုးပေးတွေကို၊ ကံမချုပ်လို့
ရှိရင် ဒကာ-ဒကာမတို့ အကျိုးပေးချုပ်ပဲ့မလား... (မချုပ်
ပါဘူး)။ ဒါဖြင့် ကံချုပ်မှ ဘာချုပ်မလဲ... (အကျိုးပေးချုပ်
မှာပါ)။ တို့တို့ပြောကြစို့၊ ကံချုပ်မှ ဒုက္ခသစ္ာချုပ်မယ်...
(မှန်ပါ)။ ကံမချုပ်ရင်... (ဒုက္ခသစ္ာမချုပ်ပါဘူး)

သေသေချာချာ နားကြီးကြီးနဲ့ထောင်ပါဆိုတာကို
လည်း အစောကြီးကလည်း သတိပေးခဲ့တယ်နော်...
(မှန်ပါ)။ ခင်ဗျားတို့ အားကိုးနေတဲ့ ကံမချုပ်သ၍ ကာလ
ပတ်လုံး ဒုက္ခမချုပ်ဘူး... (မှန်ပါ)။ သဘောကျလား...
(ကျပါတယ်)။ ခင်ဗျားတို့ အားကိုးနေတဲ့ကံဟာ မချုပ်သ၍
ကာလပတ်လုံး (ဒုက္ခမချုပ်ပါဘူး)။ ကြည့်လေ သူက ..
ခုနစ်ရှက် အကျိုးပေးတဲ့အကျိုးပေးတစ်မျိုး... (မှန်ပါ)။
ဒုတိယ ဘဝအကျိုးပေးတဲ့ .. (တစ်မျိုးပါ)။ ရုပ်နာမ်တွေ
ချည်းဘဲ မလာပေါ်ဘူးလား... (လာပါတယ်)။ အင်း၊
နိဗ္ဗာန်မရမိစပ်ကြား အကျိုးပေးတွေကကော (နောက်တစ်မျိုး
ပါ)။ ဘာတွေတဲး အဲဒါ (ကံတွေပါ)။ အင်း ဒီလိုရမ်းပြောလို့

မရှုံး၊ ဒုက္ခသစ္ာဘဲ... (မှန်ပါ)။ သဘောကျလား...
 (ကျပါတယ်)။ ဒုက္ခသစ္ာဘဲဆိုတာ ကျေန်ပြီလား...
 (ကျေန်ပါတယ်)။ ဒါဖြင့် ကံမချုပ်ခဲ့သော ဒုက္ခသစ္ာ
 မချုပ်ဘူး... (မှန်ပါ)။ ရှင်းပြီလား... (ရှင်းပါတယ်)။
 ကံမချုပ်ခဲ့သော... (ဒုက္ခသစ္ာ မချုပ်ပါဘူး)။ ဒါဖြင့်
 ကံချုပ်ရာတွာနဟာ ဘာလဲ... (နိဗ္ဗာန်ပါ)။

ကံချုပ်ရာအကျင့်ဆိုမှု

ဒါဖြင့် ဒကာ-ဒကာမတို့ ချုပ်ရုံချုပ်ကြောင်း အကျင့်
 မကျင့်ဘဲနဲ့ ဒီကံမချုပ်ဘူးနော်... (မှန်ပါ)။ ရှင်းပြီလား...
 (ရှင်းပါတယ်)။ ချုပ်ရာချုပ်ကြောင်း အကျင့်ကို မကျင့်ခဲ့သော
 (ကံမချုပ်ပါဘူး)။

အဲ-ဒါဖြင့် မဂ္ဂိုလ်ရှစ်ပါး အလုပ်ကိုလုပ်မှ ဒီကံချုပ်မယ်
 (မှန်ပါ)။ ဒီကံချုပ်မှ ဒုက္ခသစ္ာဘာဘဲ့... (ချုပ်မှာပါ)။
 သဘောပါလား... (ပါပါတယ်)။ ဒါဖြင့် နောက်ဆုံးပိတ်
 အလုပ်မလုပ်ရပေဘူးလား... (လုပ်ရမှာပါ)။

ဒဲကြောင့် ဘုရားသခင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးက, “ရှုပ်
 သခြေတနာ လောက် သခြေသခြေတနာ လောက် အထွေသာ
 တက္ကာ”ကဲ သူမချုပ်လို့ရှိရင် နောက်ကတက္ကာလိုက်တယ်
 ... (မှန်ပါ)။ သဘောကျလား... (ကျပါတယ်)။

“ဉာဏ်မှနာ ဉာဏ်တိ နိပ္ဇာနာ နိပ္ဇာတိ ရွှေသင့်တနာ
လောက၊ သုဒ္ဓသင့်တနာ၊ လောက ဂန္ဓသင့်တနာ
လောက ပဟီယမှနာ ပဟီယတိ ဆိုတဲ့ဉာဏ် ဒီစေတနာချုပ်
အောင်လုပ်ရမှာ . . . (မှန်ပါ)။ သဘောကျလား . . . (ကျပါ
တယ်)။

ကိုင်း-ဒါဖြင့် ခင်ဗျားတို့ သံသရာထဲမှာဖြင့် အကျိုး
ပေးပြီးသကာလ သူကနေ အလားတူပေါ်အောင် လုပ်နေ
တာဖြင့် အခုနာမ်ရုပ်မျိုး နောက်နာမ်ရုပ်ပေါ်အောင် လုပ်နေ
တာ ဘယ်သူပါလိမ့်မတုံးဆိုတာ လက်သည်ရှာစမ်း . . .
(ဖသုပါ)။ စေတနာ . . . (မှန်ပါ)။ သဘောကျလား . . .
(ကျပါတယ်)။

အခုနာမ်ရုပ်အလားတူ နောက်နာမ်ရုပ်ပေါ်အောင်
လုပ်နေတာ . . . (စေတနာပါ)။ ဒါဖြင့် နောက်ပေါ်တဲ့
နာမ်ရုပ် ဘာသစ္စာဖွဲ့ကြမယ် . . . (ဒုက္ခသစ္စာပါ)။ အဲဒီနာမ်
ရုပ်မပေါ်ချင်လိုရှိရင် ဒီစေတနာဆုံးအောင် လိုက်ရမယ် . .
(မှန်ပါ)။ သဘောကျလား . . . (ကျပါတယ်)။ ဒီစေတနာ
ချုပ်အောင် လုပ်ရမယ် . . . (မှန်ပါ)။ မလုပ်ရပေဘူးလား . .
(လုပ်ရမှာပါ)။

ဒီစေတနာမျှပ်ရင် သူနဲ့ပတ်သက်တဲ့ ဒုက္ခသစ္စာက
. . . (မချုပ်ပါဘူး)။ ချုပ်နိုင်ပဲ့မလား . . . (မချုပ်နိုင်ပါဘူး)

သဘောပါပြီလား... (ပါပါတယ)။ ဒါဖြင့် ဘုရားသခ်
ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးကလည်း, ဒီစေတနာကိုဘဲတဲ့ “ဧထ္ထာ
သာတဏ္ဍာ ပဟိယမာနာ ပဟိယတီ”ကွာတဲ့ ဒီစေတနာကြောင့်
ဖြစ်မည့်တဏ္ဍာတွေကလည်း အမျိုးမျိုး အပုံဖုံ ရှိနေတော့
ဒီတဏ္ဍာ ချုပ်ချင်လိုရှိရင် ဒီစေတနာချုပ်အောင် လုပ်ရလိမ့်
မယ်... (မှန်ပါ)။

အရှင်တို့ရှိကျတော့ ဒီစေတနာဆုံးအောင် လုပ်ရမယ်
တဲ့... (မှန်ပါ)။ သဘောကျလား... (ကျပါတယ)။ ဒါဖြင့်
ခင်ဗျားတို့ သန္တာန်သွားချင်တဲ့ စေတနာလေးပေါ်လာ,
စေတနာဖြစ်ပျက်ရှု... (မှန်ပါ)။ ပြောချင်တဲ့စေတနာပေါ်
လာ... (ပြောချင်တဲ့စေတနာဖြစ်ပျက်ရှုရမှာပါ)။ ပြောချင်
တဲ့စေတနာဖြစ်ပျက်ရှုနော်... (မှန်ပါ)။ အင်း စားချင်တဲ့
စေတနာလေးပေါ်လာ... (စားချင်တဲ့စေတနာဖြစ်ပျက်
ရှုရမှာပါ)။ အိပ်ချင်တဲ့စေတနာလေးပေါ်လာ... (အိပ်ချင်
တဲ့စေတနာဖြစ်ပျက်ရှုရမှာပါ)။

အကုန်ရှု, အကုန်ရှု, အကုန်ရှု... (မှန်ပါ)။
သဘောပါကြလား... (ပါပါတယ)။ မရှုရင် တော်ပါမလား
(မတော်ပါဘူး)။ မရှုလိုရှိရင် သူက ဒီဇွမ္မာသော်လည်းကောင်း
လာလိမ့်ဦးမယ်... (မှန်ပါ)။

ဥပပဋ္ဌာန်လည်းကောင်း... (လာမှာပါ)။

အပရာပရိယသော်လည်းကောင်း၊ (လာမှာပါ)။ ဒီဖြင့်
စေတနာချုပ်အောင် စေတနာ၊ စေတနာကို ဒုကာ၊
ဒကာမတို့ ဘုရားသခင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးကလည်း၊
ဓမ္မာနုပသုနာသတိပဋိနှင့် ရူပသဇ္ဈာတနာ လောကေ၊ သဒ္ဓ
သဇ္ဈာတနာ လောကနဲ့ လာလိုက်တာ၊ ဒဇ္ဈာသာတဏ္ဍာ
ပဟီယမာနာ ပဟီယတိဆိုတော့ တဏ္ဍာပယ်ရမှာ မဟုတ်
ဘူး၊ ဒီစေတနာ ဖြစ်ပျက်ရှုရမှာ... (မှန်ပါ)။

ဒီစေတနာ ဖြစ်ပျက်ရှုလိုက်လိုရှိရင်၊ စေတနာမြန်နောက်
က တဏ္ဍာလာသေးရဲ့လား... (မလာပါဘူး)။ စေတနာ၏
အကျိုးပေးတွေ့ကေား... (မလာပါဘူး)။ မလာတော့ ဒီ
စေတနာသည် ဒကာ-ဒကာမတို့ ကျူပ်တို့ဘာလုပ်ရမှာတုံး
လိုမေးဖို့ မလိုဘူးလား... (လိုပါတယ်)။

အင်း-ကျူပ်တို့သည် အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္ထရှုရလိမ့်မယ်
... (မှန်ပါ)။ ဘာလုပ်ကြရမယ်... (အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ အနတ္ထ
ရှုရပါမယ်)။ အနိစ္စ-ဒုက္ခ-အနတ္ထနဲ့ရှုလိုရှိရင် ဒီစေတနာကို
စေတနာဖြစ်ပျက်မြင်အောင် လုပ်ရလိမ့်မယ်... (မှန်ပါ)။
စေတနာဖြစ်ပျက်မှန်းအောင် (လုပ်ရပါမယ်)။ အင်း-စေတနာ
ဖြစ်ပျက်ဆုံးအောင် (လုပ်ရမှာပါ)။

လုပ်မှုသာလျှင် ဘာမေပါမယ်ထင်တုံး... (နိဗ္ဗာန်
ပေါ်မှာပါ)။ နိဗ္ဗာန်ပေါ်မယ်၊ စေတနာချုပ်မယ်၊ စေတနာချုပ်

ရင် ဘာပေါ်မယ်ထင်တဲး . . . (နိဗ္ဗာန်ပေါ်မှာပါ)။ နိဗ္ဗာန်
ပေါ်မယ်ဆိုတာကော သဘောကျလား . . . (ကျပါတယ်)။

ကောင်းပြီဒါဖြင့် ဒကာ-ဒကာမှတို့ သံသရာခရီးထဲ
မှာဖြင့် သံသရာလမ်းဆုံးကို ပြောကြပါစို့ဆိုတော့ စေတနာ
ချုပ်မှ ဒုက္ခသစ္ာချုပ်မယ် . . . (မှန်ပါ)။ စေတနာမချုပ်ရင်
(ဒုက္ခသစ္ာမချုပ်ပါဘူး)။ အင်း-ဒါ နားကြီးကြီးနဲ့ ထောင်မှ
နော် . . . (မှန်ပါ)။ ဦးခန့်တို့ ဦးပါလေးတို့ သောခာခာ
နားကြီးကြီးနဲ့ထောင်ပါ . . . (မှန်ပါ)။ ရှင်းပြီလား . . .
(ရှင်းပါတယ်)။

ရှုပ်နာမ်ရှိစေနာရင်စေတနာကရှိစေမှာပဲ

ကိုင်း-ဒါတပည့်တော်တို့ ကိုယ်ပိုင်လုပ်ဖို့ မလိုတော့
ဘူး ဒီလိုလည်း မယူလိုက်နဲ့ . . . (မှန်ပါ)။ ဒီလိုလည်း မယူနဲ့
တဲ့ စေတနာ ဒီခ်င်းပျေားတို့ ရှုပ်နာမ်ရှိနေရင် စေတနာက
ရှိနေမှာဘဲ . . . (မှန်ပါ)။ မရှိပေါ်ဘူးလား . . . (ရှိပါတယ်)။
ရှိနေလို့ ရှိရင် ဒီစေတနာသည်ကားဆိုလိုရှိရင် ကျူပ်တို့သည်
မချုပ်လို့ရှိရင်လည်း စေတနာလမ်းဆုံး မလိုက်နိုင်လို့ရှိရင်
လည်း သူ့အကျိုး ပေးတွေက ကျူပ်တို့ဒုက္ခသစ္ာတွေ လာနေ
ဦးမှာဘဲ . . . (မှန်ပါ)။ မလာပေါ်ဘူးလား . . . (လာပါတယ်)။
လာတော့ ဒီစေတနာ ဘာလုပ်ရမှာလဲ . . . (ဖြစ်ပျက်ရှုရ

မှာပါ)။ ဖြစ်ပျက် ရှုရမယ်, သူ့ကိုချုပ်ဆုံးအောင် လိုက်ရမယ် . . . (မှန်ပါ)။ မလိုက်ရလား . . . (လိုက်ရပါမယ်)။

အဲဒီတော့ သဟဇာတမှာတဲ့ စေတနာပါတယ်၏လိုလို ရှိရင်လည်း စေတနာသည် ရုပ်ကိုဖြစ်စေတဲ့ စေတနာဖြင့် ရုပ်ပါရှာမယ် . . . (မှန်ပါ)။ ဒါဖြင့် စေတနာရှုလိုရှိရင် စေတနာ ကနာမ် . . . (မှန်ပါ)။ သူကဖြစ်စေတာက ရုပ် . . . (မှန်ပါ)။ သဘောကျလား . . . (ကျပါတယ်)။ စေတနာ ရှုလိုက်လို့၊ စေတနာရှုလိုက်လို့ စေတနာမှန်းလို့ရှိရင် ဒီရုပ် မှန်းပြီးသားကျတယ် . . . (မှန်ပါ)။ စေတနာကို ဖြစ်ပျက်မြင် လိုရှိရင် ရုပ်ဟာလည်း တွဲဖက် တွဲဖက်မှာဖြစ်ပျက်ပဲ . . . (မှန်ပါ)။

စေတနာဆုံးသွားတဲ့အခါကျတော့ ရုပ်နာမ်ကော် . . .
(ဆုံးသွားပါတယ်)။ အင်း-ရုပ်နာမ်ဆုံးရှင်တော့ ဘာခေါ် ကြ . . . (နိုဗ္ဗာန်ပါ)။

အဲဒါကြောင့် ဒကာ-ဒကာမတို့ ရုပ်နာမ်ဆုံးမှ နိုဗ္ဗာန် ဆိုတာ၊ စေတနာဟာ စေတနာနှင့်တကွ သဟဇာတဖြစ်တဲ့ ရုပ်ကလည်း ရှိသေးတယ် . . . (မှန်ပါ)။ မရှိဘူးလား . . . (ရှိပါတယ်)။

ဒါကြောင့် ခင်ဗျားတို့ ကာယကံစေတနာဆိုတော့ စေတနာရယ်, ဒီက ကာယရယ် တွဲလာနေတယ် . . . (မှန်ပါ)။

၄၆

ကာယဆိတ္တရှပ်နဲ့မတွဲဘူးလား (တွဲပါတယ်)။ စေတနာနဲ့
ကာယနဲ့မတွဲဘူးလား . . . (တွဲပါတယ်)။ ဝစ်ကံဆိုတော့ ဝစ်
သုဒ္ဓရှပ်နဲ့ ဒီကစေတနာနဲ့ မတွဲဘူးလား . . . (တွဲပါတယ်)။
မနောကံဆိုတော့ မနောထဲမှာဖြစ်တဲ့ မနော
ရှပ်တွေနဲ့ မတွဲဘူးလား . . . (တွဲပါတယ်)

အဲဒုက္ခာင့် ဒကာဒကာမတို့ ရှပ်နာမ်ချုပ်တာဘဲလို့
မှတ်ရလိမ့်မယ်၊ (မှန်ပါ)။ စေတနာချုပ်ရင် . . . (နာမ်ရှပ်
ချုပ်မှာပါ)။ ကျေနပ်ပလား . . . (ကျေနပ်ပါတယ်)။

ခေတနာချုပ်ကြောင်းအကျင့်က မဂ္ဂင်

ဒါဖြင့် စေတနာအကုန်လိုက်ရှုလို နိဗ္ဗာန်ရောက်ပါ
မလားလို့ မမေးနဲ့တော့၊ ဒကာ-ဒကာမတို့ သူနဲ့တွဲလျက်ဘဲ
ချုပ်တယ်လို့ မှတ်လိုက်ပါ . . . (မှန်ပါ)။ ကောင်းကောင်း
သဘောပါဖြေလား . . . (ပါ,ပါတယ်)။

ဤကဲ့သို့ သဘောပါတော့မှု ဒကာ-ဒကာမတို့
စေတနာလေး၏ ချုပ်ရာချုပ်ကြောင်း အကျင့်ဆိုတာ ဘာပါ
လိမ့်မတုး . . . (မဂ္ဂင်ပါ)။ မဂ္ဂင် . . . (မှန်ပါ)။ စေတနာ
လေး၏ ချုပ်ရာချုပ်ကြောင်း အကျင့်က . . . (မဂ္ဂင်ပါ)။ မဂ္ဂင်
သဘောကျေလား . . . (ကျေပါတယ်)။

အဲဒီတော့ ခင်ပျားတို့ လောကီဘုံသားတွေဖြစ်ပြီး

သကာလ နေတော့ သြော် ဒီစေတနာဘဲ အားကိုးလိုက်မှာ
လည်း အင်မတန်မှ စိုးရိမ်တယ်... (မှန်ပါ)။ နှီး-သံသရာ
ခရီးသည်တွေမှာလည်း စေတနာဟာ သူ့နေရာနဲ့သူ့ သူတေန်း
နည်းမှာ ခရီးသည် နေရာမှာတော့ ကောင်းတဲ့စေတနာဟာ
တော်တော် အကူအညီပေးတယ်ဆိုတာလည်း မောင်နှင့်တို့
ကိုမြင့်တို့ ပြင်းဖို့မလိုပါဘူး... (မလိုပါဘူး)။ သို့သော်
သူ့အကျိုးပေးကို ကျေပ်တို့က ခံစားနေမယ်ဆိုလိုရှိရင်လည်း
ဒုက္ခသစ္ဓာဘဲရမယ် (မှန်ပါ)။ ရှုပ်နာမ်ပြန်ပေါ်မယ်...
(မှန်ပါ)။ မပေါ်ပေဘူးလား... (ပေါ်ပါတယ်)။ ပေါ်ခဲ့သော်
လည်း ကျေပ်တို့ရှုပ်နာမ်ပေါ်ပြန်လို့ရှိရင်လည်း အိုဘေး၊
နာဘေး၊ သေဘေးဆိုတဲ့ ရောပိ ဒုက္ခ၊ ဒုက္ခသစ္ဓာ၊ ဗျာဓိပိ ဒုက္ခ^၁
သစ္ဓာ၊ မရဏမိုး ဒုက္ခသစ္ဓာဟာလည်း အဆက်ပြတ်တော့မယ်
မဟုတ်ဘူး... (မပြတ်ပါဘူး)။

ဒါဖြင့် စေတနာအဆုံးမှာ အတိ, အရာ, ဗျာဓိ-မရဏ
ကော့ (ဆုံးပါတယ်)။ စေတနာမချုပ်... (အတိ, အရာ,
ဗျာဓိ, မရဏမချုပ်ပါဘူး)။ အတိ, အရာ, ဗျာဓိ မရဏ ချုပ်
နှင့်ပုံးပါမလား... (မချုပ်နှင့်ပါဘူး)။

အဲဒါကြောင့် ခင်ဗျားတို့ အတ်သိမ်းတရားကျေတော့
သူ့ကိုဖြစ်ပျက်ပဲရှုရမယ်... (မှန်ပါ)။ ကျေနှင်ပါပြီလား...
(ကျေနှင်ပါတယ်)။ ဘာလုပ်ကြရမယ်... (ဖြစ်ပျက်ရှုရမှာ

ပါ)။ ဘယ်စေတနာလာလာ ဘာလုပ်ရမယ် (ဖြစ်ပျက်ရှုရမှာ
ပါ)။ အင်း-ကာယကံ စေတနာလာလည်း . . . (ဖြစ်ပျက်ရှုရ
ပါမယ်)။ ဝစ်ကံ စေတနာလာလည်း . . . (ဖြစ်ပျက်ရှုရပါမယ်)။
မနောကံ စေတနာလည်း . . . (ဖြစ်ပျက်ရှုရမှာပါ)။
အကယ်၍ မရှုတော့ပါဘူးဆိုရင်၊ ကမ္မာဝိပါကသော
ဆိုတော့ သူ့အကျိုးပေးက လာတော့မယ်. . . (မှန်ပါ)။
လာရင် နာမ်ရှုပ်ပေါ်လိမ့်မယ်. , (မှန်ပါ)။ နာမ်ရှုပ်ပေါ်လို
ရှိရင် အို,နာ,သော ပါလာတော့မယ်. . . (မှန်ပါ)။ ပါခဲ့သော်
ဘာသစ္စာထင် (ဒုက္ခသစ္စာပါ)။

အဲဒါကြောင့် နိဂုံးချုပ် ဘုရားသခင်ကိုယ်တော်
မြတ်ကြီး၊ ကံကိုချုပ်အောင် ကျင့်ရမယ်၊ ကံ-ကံတို့၏ချုပ်ရာ
မင်းတို့ရောက်အောင် သွားရမယ်ဆိုတော့ အို ဒီတိုင်းသွားလို
မရဘူး၊ ချုပ်ရာချုပ်ကြောင်းအကျင့်ကို ကျင့်မှုဘဲဆိုတော့
မဂ္ဂင်နဲ့ စေတနာကိုရှုရမယ်. . . (မှန်ပါ)။ သဘောပါကျ
လား. . . (ပါပါတယ်)။ ဘာနဲ့ဘာရှုရမလဲ (မဂ္ဂင်နဲ့ စေတနာ
ကိုရှုရမှာပါ)။

မဂ္ဂင်နဲ့ စေတနာတွေကို ဒကာ-ဒကာမတွေက
ပေါ်တိုင်းပေါ်တိုင်း ဖြစ်ပျက်ရှုပြီးသကာလနေတော့မှ, သွေ့
သူ့သည်ကား စေတနာဟာ ဘာသစ္စာဖွဲ့ကြမယ်. . . (ဒုက္ခ
သစ္စာပါ)။ အဲဒါဖြင့် ဒုက္ခသစ္စာမြင်မှာပေါ့နော်. . . (မှန်ပါ)။

သူကဖြစ်ပျက်ပဲ မဟုတ်လား . . . (မှန်ပါ)။

အဲဒီထဲက ခင်ဗျားတို့ မလိုက်တော့ဘူးဆိုတာလည်း
ပါသွားပြီ . . . (မှန်ပါ)။ လိုက်သေးရဲ့လား . . . (မလိုက်ပါ
ဘူး)။ ဖြစ်ပျက်မြင်တော့ လိုက်သေးရဲ့လား . . . (မလိုက်
ပါဘူး)။ ဟော-ဒီနေရာတွင်ဖြစ်ပြီး၊ ဒီနေရာတွင်ပျက်ပါလား
. . . (မှန်ပါ)။ ဟိုဘက်လိုက်သေးရဲ့လား . . . (မလိုက်ပါ
ဘူး)။

အဲဒီတော့ ဒီလိုဖြစ်ပျက်ရှုလိုက်တော့မှာ၊ ခုနက
ဆာယာဝ အန္တပါယိနိဆို၊ လူသွားရာ အရိပ်သဖွယ် ကံလိုက်
နေတယ်ဆိုတော့ ဒီသသာတို့တွေက ဒီဖြစ်ပျက် မဂ်နဲ့
တွေ့တွေ့ဖြစ်ပျက်နဲ့ကြံ့မှုသာလျှင် ဒကာ-ဒကာမတို့ ခုနက
အယူမှန်ရောက်ပေတော့တယ် . . . (မှန်ပါ)။

နှီမြှုပ် အယူမှန်ရောက်ပါမလား . . . (မရောက်
ပါဘူး)။ ကျူပ်တို့အိပ်နေရင် ကျူပ်တို့ကံက ကျူပ်တို့စောင့်
နေတာ၊ ခင်ဗျားတို့က ဒီလိုယူပစ်လိုက်တယ် . . . (မှန်ပါ)။
မယူဘူးလား . . . (ယူပါတယ်)။ အိပ်နေကွာ - ကံကစောင့်
နေတာ ဟုတ်လား . . . (မှန်ပါ)။ ကံကစောင့်တာပေါ့ကွာ,
ငါရထားတဲ့ပစ္စည်း၊ ဘယ်သူယူတုန်းဆို၊ အောင်မာ ကံဒရဝစ်
လုပ်ထားတယ်ခင်ဗျားတို့ . . . (မှန်ပါ)။ ဟုတ်ဘူးလား . . .
(ဟုတ်ပါတယ်)။ ကံကိုဒရဝစ်လို့မထင်ကြဘူးလား . . .
(ထင်ပါတယ်)။

အင်း-ကျူးမှုအိမ်ပစ်ထားတာဘဲပျော်ကံနဲ့ကျူးမှုပဲ၊
ဘယ်လိုမီးလောင်မှာတုန်းပျော်... (မှန်ပါ)။ ဟော ဘယ်သူ
လာရှိလို့ ဘယ်သူလာခိုးတုန်းစဉ်းစားကြော်၊ ကျူးမှုကံက အမြဲ
စောင့်ရွှောက်နေတာ... (မှန်ပါ)။ ဒီလိုသုံးတာ...
(မှန်ပါ)။ သုံးတဲ့အတိုင်းလည်း ထင်စာယ်... (မှန်ပါ)။ မထင်
ဘူးလား၊ ထင်လား... (ထင်ပါတယ်)။

ဒါဖြင့် သူသည် ကံဟာ တခြားအပေါ်၌သူ့ အစ္စ
လည်းရှိတယ်၊ ဒီဋ္ဌလည်းရှိတယ် (မှန်ပါ)။ မရှိဘူးလား...
(ရှိပါ တယ်)။ အဲဒီလို ယူလိုက်တဲ့အခါကျတော့ ဘုရားက
အဲဒီတွေ စိုးရမ်တဲ့အတွက် ကံကိုချုပ်အောင် ကျင့်ရမယ်
ကျ... (မှန်ပါ)။ ဆိုတော့ ဒီဋ္ဌကိုဖြုတ်ချလိုက်တယ်...
(မှန်ပါ)။ သဘောကျလား... (ကျပါတယ်)။ ကံကိုဘာလုပ်
ရမလဲ... (ဖြစ်ပျက်ရှုရမှာပါ)။

ဖြစ်ပျက်ရှုမှုကံချုပ်မယ်

ဖြစ်ပျက်ရှုမှုသာလျှင် ကံချုပ်မယ်မဟုတ်လား...
(မှန်ပါ)။ ချုပ်ရာချုပ်ကြောင်း အကျင့်မကျင့်ဘဲနဲ့ဖြင့် ဒီကံ
မချုပ်ဘဲနဲ့ နေခဲ့သော် ဘုန်းကြီးတို့ ဒကာ-ဒကာမတွေမှာ
ခုနက အကျိုးပေးဆုံးနိုင်ပါမလား... (မဆုံးနိုင်ပါဘူး)။
မဆုံးနိုင်လို့ရင်ဖြင့် အကျိုးပေးဆိုတာ ဘာတုန်းဆိုတော့

သံသရာလှည့်တာ... (မှန်ပါ)။ အကျိုးပေးဆိုတာဘာ
တုန်း... (သံသရာလှည့်တာပါ)။ ကျေနပ်ပြီလား...
(ကျေနပ်ပါတယ်)။

အဲဒီလို သံသရာလှည့်တဲ့ဇာတ်ဟာ ဘယ်သူခင်း
သတုံး မေးတဲ့အခါကျလို့ရှိရင်၊ အကျိုးပေးက ကံက
အကြောင်း၊ အကျိုးပေးက အကျိုး... (မှန်ပါ)။ အကြောင်းနဲ့
အကျိုးဆိုတော့ ဟောဒီကကံကကမ္မဝါး၊ အကျိုးပေးက
ပိပါကဝါး... (မှန်ပါ)။ သဘောကျလား... (ကျပါတယ်)
ကံက... (ကမ္မဝါးပါ)။ အကျိုးပေးက... (ပိပါကဝါးပါ)။

ကိုင်း... ဝင့်ထွက်လာပါပြီ... (မှန်ပါ)။ မထွက်
သေးဘူးလား... (ထွက်ပါတယ်)။ ကံက... (ကမ္မဝါးပါ)။
အင်း-သူသာခင်ဗျားတို့ချုပ်အောင်၊ ဇာတ်သိမ်းအောင် မကျင့်
နိုင်လို့ရှိရင် ဘာဝါးထွက်လာမယ်ထင်... (ပိပါကဝါးထွက်
လာမှာပါ)။ အင်း-ပိပါကဝါးထွက်လာလို့ရှိရင် ပိပါကဝါး
ထဲက ကိုလေသဝါးအရင်တုန်းကလှည့်သလို ပေါက်ဗျားလိမ့်
ဦးမယ်ဆိုတာ အပို့ဗ္ဗာနဲ့တက္ကာ ပိပါကဝါးထဲ လာမလာ...
(လာပါတယ်)။ လာခဲ့သော ဝါးသုံးပါးလည်း၊ မလည်း...
(လည်ပါတယ်)။ သဘောပါကြလား... (ပါပါတယ်)။

အထက်တန်းကျမှု ဒီတရားနာနိုင်မယ်

အောင်မယ်လေး ဒါဖြင့် ဒကာ-ဒကာမတိ ဒီတရား
ခင်ပျားတိနာနိုင်လို့ရှိရင်ဖြင့် တော်ဇူတုကို အထက်တန်း
ကျမှု နာနိုင်မယ်. . . (မှန်ပါ)။ အထက်တန်းမကျရင်. . .
(မနာနိုင်ပါဘူး)။ သဘောပါကြလား. . . (ပါ,ပါတယ်)။
အထက်တန်းမှ မကျလို့ရှိရင် ဒီဉာဏ် တစ်ခါတ်ည်း ခုနက
ရဟန်းဖြစ်တော့မှာဘဲ. . . (မှန်ပါ)။ မဖြစ်ပေဘူးလား. . .
(ဖြစ်ပါတယ်)။

မောင်နိုင် ခုနကရဟန်းက ဘာမှုအားကိုးစရာမရှိ
တော့ဘူးကွာ, အကုန်အနတ္ထချည်းဘဲ, ကံဘဲင့်ဟာလုပ်နေဖို့
ရှိတော့တယ်လို့ ဒီလိုယူမပစ်လိုက်ဘူးလား. . . (ယူပစ်လိုက်
ပါတယ်)။

ဒီမှာလည်း ဒကာ-ဒကာမတွေ သစ္စာနားလည်ထား
လို့, ဝဋ်သုံးပါးတွေ နားလည်ထားလို့, ဒီတရားကို ခင်ပျားတိ
နိုင်ဖွေ့မိကသုတ်ကို နာနိုင်ကြတာ. . . (မှန်ပါ)။ နှိမ့်ရင် နာနိုင်
ကြပါမလား. . . (မနာနိုင်ပါဘူး)။

ကိုင်း-ခုတော့ဖြင့် ကံရှိရင် ကံနောက်က ဘာဓုဋ်လိုက်
မယ်. . . (ဝိပါကဝဋ်လိုက်မှာပါ)။ ဝိပါကဝဋ်ပေါ်လာရင်
ဝိပါကဝဋ်ထဲက ဘာပေါက်ပွားမယ်ထင်လဲ. . . (ကိုလေသ
ဝဋ်ပေါက်ပွားမှာပါ)။ ကိုလေသဝဋ်ပေါက်ပွားရင် ကံတစ်ခါ

ଯର୍ଦ୍ଦିପନ୍ତମ୍ୟ... (ମୁକ୍ତପି)॥ ତିଫ୍ରଦିଃ ଠଣ୍ଡିଯୁଃ ପିଃ ଲନ୍ଦ୍ୟ, ମଲନ୍ଦ୍ୟ
... (ଲନ୍ଦ୍ୟପିତାଯ)॥ ଗୋଟିଃ ଗୋଟିଃ ଯତୋପିଲାଃ
... (ପିପିତାଯ)॥

ဒါဖြင့် ဘုရားက ကံချုပ်ဖို့ ကံချုပ်ရာငွာနလုပ်ရမယ်
ဆိတဲ့ ဉာဏ်ကော ကျေနပ်ပလား . . . (ကျေနပ်ပါတယ်)။
ဘာကြောက်ရှာပါလိမ့်မတန်းလို မေးတော့မှ သို့နဲ့ပွဲစိက
သုတေကို ကံကိုခြောက်မျိုးထားပြီးသကာလ ကံကိုသိမှာ ကံ
ဖြစ်ကြောင်းသိမှာ ဟုတ်လား . . . (မှန်ပါ)။

ကံတို၏ ထူးခြားပုံသိမှု... (မှန်ပါ)။ ကံတို၏
အကျိုးပေးကို (သိမှုပါ)။ ကံချုပ်ရာသိမှု... (သိမှုပါ)။
ကံချုပ်ရာချုပ်ကြောင်း အကျင့်ကို (သိမှုပါ)။

ဒါ မဟောသင့်ဘူးလား၊ ဟောသင့်လား... (ဟောသင့်ပါတယ်)။ ဟောသင့်တော့ ဒက္ခ-ဒက္ခမထွေ ခင်ဗျား
တို့ ရှုပါလိုဘူန်းကြီးက သတိပေးလိုက်တယ်... (မှန်ပါ)

အကယ်၏ စဉ်းတော်မြို့နယ်မြို့ပါလား၊ ဒီဇိုနဲ့တွဲနေတဲ့
ကဲ့၊ ဝိစိကိစ္စနဲ့ တွဲနေတာကဲ့ စေတနာ စိတ်တစ်ခုယုတ် ကိုး
ဆယ်မှာ အကုန်ယှဉ်တာဘဲ . . . (မှန်ပါ)။ ဒီဇိုတွဲနေတဲ့ကဲ့ မချုပ်ခဲ့
သော်၊ ဝိစိကိစ္စနဲ့တွဲနေတဲ့ စေတနာ မချုပ်ခဲ့သော် ဒကာ
ဒကာမတို့ သောတာပန်ကို မတည်ဘူး . . . (မှန်ပါ)။
တည်နိုင်ပဲ့မလား . . . (မတည်နိုင်ပါဘူး)။

ဘာဖြစ်လိုတုံးဆိုတော့ ဒီဒိန့်တဲ့နေတဲ့စေတနာ၊
ဂိမိကိုစွာနဲ့တဲ့နေတဲ့စေတနာ မချုပ်ခဲ့သည်ရှိသော် သောတာ
ပန် အပါယ်သွားရမယ်။ (မှန်ပါ)။ ကံကခုနက အပါယ်
လေးပါးသွားတဲ့ ကံလည်း ရှိသေးတယ်လို့ ခုနက မပြောခဲ့သွား
လား... (ပြောခဲ့ပါတယ်)။ ငရဲပြီတာသွားတဲ့က၊ လူ့ပြည်
သွားတဲ့က၊ ပြဟွှဲပြည်သွားတဲ့ကံလို့ ခုနက ကံတို့၏
ထူးခြားပုံတုန်းက၊ မောင်နိုင်တို့ ကိုမြင့်တို့ ရှင်းပေးခဲ့ပါပြီ။
(မှန်ပါ)

သောတာပန်မှာ ဘယ်ကံချုပ်သတ္တား

အဲဒီတော့ သောတာပန်မှာ ဘယ်ကံချုပ်သတ္တားလို့
မေးဖို့မလိုဘူးလား... (လိုပါတယ်)။ အပါယ်သွားစေတယ်
တဲ့က ချုပ်တယ်... (မှန်ပါ)။ အဆွဲ့! အအာ အနှံအချွဲ
ဖြစ်မည့်ကံတွေ... (ချုပ်ပါတယ်)။ ကံကုန်မချုပ်သေးဘူး
(မှန်ပါ)။ ကံကုန်မချုပ်သေးလို့ သူမှာ ဒကာဒကာမတို့
ကိုလေသဝှုကျန်လို့ ခုနစ်ဘဝလှည့်နေတယ်... (မှန်ပါ)
သဘောကျလား... (ကျပါတယ်)။

ကံ သတ္တား ဘယ်လောက် များ ဒကာဒကာမတို့
ရက်စက်တယ်ဆိုတာ လှည့်ပေးပုံ မပေါ်သေးဘူးလား...
(ပေါ်ပါတယ်)။ ရှင်းပြီလား... (ရှင်းပါတယ်)။ ဒါဖြစ်

ရဟန္တာဖြစ်တော့ ကံက ကုန်မသွားဘူးလား . . . (ကုန်သွားပါတယ)။ တန်တော့ ရဟန္တာဖြစ်ပြီးတဲ့ နောက် ဘယ်ဘဝ ဆိုတာ လာသေးရဲ့လား . . . (မလာပါဘူး)။ အဲဒါ ကံကုန်သွားပြီ . . . (မှန်ပါ)။ သဘောကျလား . . . (ကျပါတယ)။

ဒါဖြင့် ဒကာဒကာမတို့ ဒီကံသည် ဘယ်အခါရှုရ မှာတုံးဆိုတော့ မျက်လုံးလေးဖွင့်တာလည်း စေတနာပါလို့ ဖွင့်တာ . . . (မှန်ပါ)။ မျက်လုံးလေးမိုတ်တာကော် . . . (စေတနာပါလို့ မိုတ်တာပါ)။ အဲဒီတော့ ဖွင့်ချင်တဲ့ စေတနာ၊ မြောချင်တဲ့ စေတနာ၊ ကျွေးချင်တဲ့ စေတနာ၊ ဆန့်ချင်တဲ့ စေတနာ၊ အကုန်သာဖြစ်ပျက်ရှုပါ . . . (မှန်ပါ)။

ဖြစ်ပျက်ရှုပြီး၊ ငှုံးဖြစ်ပျက်တွေကို မုန်းအောင်လုပ်၊ ငှုံးဖြစ်ပျက်ကို ဆုံးအောင်လုပ်ရင် စေတနာဆုံးတာဘဲ . . . (မှန်ပါ)။ စေတနာဆုံးလိုရှုရင် ကံ၊ စေတနာနဲ့ကံဟာ အတူတူဘဲနော် . . . (မှန်ပါ)။ စေတနာဟံ ဘိက္ခဝေ ကမ္မာ ဝဒါမီ ဆိုသောကြောင့် သူဆုံးတော့ ကံလည်းဆုံးတော့ အကျိုးပေးကော် . . . (ဆုံးပါတယ)။ သဘောကျလား . . . (ကျပါတယ)။

အကျိုးပေးဆုံးတော့ သူနဲ့တဲ့ မည့်ကိုလေသာကော် (ဆုံးပါတယ)။ အပါယ်လေးပါး သွားစေတတ်တဲ့ ကိုလေသာ

တွေ့မခုံးငယ်းဘူးလား . . . (ဆုံးပါတယ်)။ အဲဒါ ဘာခေါ်
ကြမတုံးဆိုတော့ . . . (ဝန့်သုံးပါးကျွတ်တာပါ)။ ဝန့်သုံးပါး
ကျွတ်သွားတာ ဘာခေါ်မလဲ . . . (နိဗ္ဗာန်ပါ)။

အဲ-ဝန့်သုံးပါးမှာ ကံမူတယ်ပျား . . . (မှန်ပါ)။ ရိပ်
မြို့ပြုလား . . . (ရိပ်မြို့ပါဘူးရား)။ အဲဒါဖြင့် နိဗ္ဗာန်ဆုံးအောင်
လုပ်တာဖြင့် မဂ်ဉာဏ် . . . (မှန်ပါ)။ အသေအခြာ ကျွန်ပ်
ပြီလား . . . (ကျွန်ပ်ပါတယ်)။ သဘောကျလား . . .
(ကျပါတယ်)။

ဒါဖြင့် ဘယ်စေတနာပေါ်လာလာ ဘာလုပ်ရမလဲ
(ဖြစ်ပျက်ရှုရမှာပါ)။ အဲ-ခင်ဗျားတို့ နားလည့်ထားတာကတဲ့
ဒီစေတနာလေးက ပြန်ပြန်အောက်မဲ့နော် . . . ဟော
စေတနာပြန်ပေါ်အောင် လုပ်နေတယ် . . . (မှန်ပါ)။ ဒါ
သမထကိုးပျော် . . . (မှန်ပါ)။ စာဂါန်သုတေသနပျော် . . .
(မှန်ပါ)။

မကောင်းဘူးလား၊ ကောင်းတယ်၊ ဟုတ်လား . . .
(မှန်ပါ)။ အကောင်းစစ်လားလို့ မေးပြန်တော့ . . . (မဟုတ်
ပါဘူး)။ အကောင်းစစ်တော့မဟုတ်ဘူးတဲ့ ဒီနောက် အမျိုး
မျိုးဝင် ကမ္မဝင်၊ ကိုလေသာဝင်လာဦးမှာ . . . (မှန်ပါ)။
မလာပေဘူးလား . . . (လာပါတယ်)။ အဲဒါ သမထ
လမ်းဆုံးက ပြဟ္မာပြည်လို့ ပြောတာပေါ့ . . . (မှန်ပါ)။

သဘောကျလား . . . (ကျပါတယ)။

‘အဲဒီတော့ စာဂါန္တသုတိလေး ခင်ဗျားတို့ သာမည့်
ဆရာသမားနဲ့တွေ့ရင် ဒီလောက် တင်းတိမ်သွားမယ် . . .
(မှန်ပါ)။ မတင်းတိမ်ဘူးလား . . . (တင်းတိမ်ပါတယ)။
တင်းတိမ်ခဲ့သော် . . . ဒီမှာဒီတစ်ခါလျှော့သလို နောက်တစ်ခါ
အောက်မေ့ပြန်တော့ ဒီကံတွေဟာ ပြန်ပြန်ဖော်မယ် . . .
(မှန်ပါ)။ ပေါ်လို့ရှိရင်လည်း ခင်ဗျားတို့ ကျမွေးဝိပါကသုဆိတဲ့
အကျိုးပေးက ဆုံးပါမလား . . . (မဆုံးပါဘူး)။ မဆုံးခဲ့သည်
ရှိသော် မဆုံးတာသည် သံသရာဘဲ . . . (မှန်ပါ)။ မဆုံးတာ
ဘာခေါ်ကြ . . . (သံသရာပါ)။ ရှင်းပြီလား . . . (ရှင်းပါ
တယ)။

ဓဓတာနာချုပ်ဓဓတာ့မှုကိုစွဲပြီးမယ်

အဲဒီတော့ သာသနာတွင်းတရားကို အစစ်ကိုပော့
ပါဆိုလိုရှိရင်ဖြင့် ဒီစေတနာချုပ်တော့မှ ကိစ္စပြီးမယ် . . .
(မှန်ပါ)။ နိုဗ္ဗာန်ရောက်မယ် . . . (မှန်ပါ)။ သဘောကျလား
(ကျပါတယ)။ နှိမ့်ရင် . . . (မရောက်ပါဘူး)။ သဘောကျ
လား (ကျပါတယ)။

ဒါဖြင့် စာဂါန္တသုတိက သံမထားကံဆုံးအောင် ကျင့်
ရတဲ့အလုပ်က ဝိပသုနာ . . . (မှန်ပါ)။ ခြားနားပြီလား . . .

(ခြားနားပါသူရား)။ လုပ်တတ်ကြပြီလား။ . . . (လုပ်တတ်ပါပြီ)။

ဒါဖြင့် ဒကာ-ဒကာမတွေ ဘာရှုရှု ဝေဒနာရှုတဲ့
ပုဂ္ဂိုလ်လည်း စေတနာပါသွားတာဘဲ . . . (မှန်ပါ)။ စိတ်ရှုတဲ့
ပုဂ္ဂိုလ်ကော် . . . (ပါသွားပါတယ်)။ အဲဒီတွေ စေတနာဟာ
ခင်ဗျားတို့ ရှုနေတာဟူသရွှေ့ ကံဖြတ်ချည်းမှတ် . . . (မှန်ပါ).
သူကို သီးသန့်ရှုမနေနဲ့တော့ . . . (မှန်ပါ)။ သဲဘောကျလား
(ကျပါတယ်)။

တစ်ခါတ်ည်း စိတ်ရှုတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်လဲ ဒီစေတနာပါသွား
တာဘဲ . . . (မှန်ပါ)။ ဝေဒနာရှုတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ကော် . . .
(စေတနာ ပါသွားပါတယ်)။ အင်း-ရှုပ်ရှုတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ကော် . . .
(စေတနာ ပါသွားပါတယ်)။

အင်း-စေတနာပါလျက်ချည်းဘဲလို့ မှတ်လိုက်စမ်းပါ
(မှန်ပါ)။ သဲဘောကျလား . . . (ကျပါတယ်)။

ခဲမွားနှုပသီနာရှုတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ကော် . . . (စေတနာပါ
သွားပါတယ်)။ ပါတာချည်းဘဲတဲ့ ကြိုက်တာတစ်ခုခုရှာ
စေတနာပါရောချုပ်တယ်လို့ချည်း မှတ်ရမယ် . . . (မှန်ပါ)။
ရှင်းပြီလား . . . (ရှင်းပါတယ်)။

ကဲ . . . ကန္တေနီတွေင်တော်ကြခို့။

သာဓု . . . သာဓု . . . သာဓု။